

PRIJATEL.

Izhaja enkrat v mesecu.

Velja 4 gold. 30 kraje. na leto.

Štev. 3.

V Celovcu 15. marca 1872.

XXI. tečaj.

Za VI. postno ali cvetno nedeljo.

(Konec.)

Ali tu mi hoče morda kdo ugovarjati in reči: „Tako ravna samo tisto ljudstvo, katero nima ljubezni; prijateljstvo, združeno z ljubeznijo, drugače misli, drugače dela in ravna, tako ljudstvo je stanovitiše in zvestejše.“ O sreča, ko bi to bilo res! Ali ni; kajti prijateljstvo, če tudi z ljubeznijo združeno, včasih ni stanovitno. Idimo, premili, na vert Getzemanski; kaj hočemo tam videti? Dozdeva se mi, kot da vidim, kakor da sedaj pred seboj gledam poslano vojake, kako peljejo premilega Jezusa zvezanega, da ga dajo v roke neprijateljem njegovim. Ah, premili gospod moj, Jezus Kristus! Kam so prišli tvoji prijatelji? *Kam so prišli tisti, kateri so tri leta s teboj hodili po judovski zemlji, tisti, katere si ljubil, kot svoje izvoljene ljubljence, katerim si dal počivati na svojih persih? Bratje mili, povejte mi, kje so ostali Jezusovi ljubljenci in prijatelji, ko so njega sovražniki lovili, vezali in gonili? Razšli so se, razbegnili na vse vetrove! Ravno takrat ko bi bili imeli poterditi svojo ljubezen gospodu svojemu in mojstru, ko je najbolj potreboval njihove pomoči in tolažbe, ravno takrat so ga zapustili. Nobeden ni šel k sodnikom, da prosi za-nj, ali da ga zagovarja, nobeden se ni za-nj potezal; da, nobenega ni bilo, da bi ga bil vsaj tolažil, — vsi so zapustili ga, vsi, kar vsi.

Ljudje, ljudje, kako nestanovitna tedaj je vaša ljubezen in vaše prijateljstvo! Navadno ljubezen in prijateljstvo med ljudmi terpi tako dolgo, dokler jim sreča veselo cvete, dokler jim sije solnce veselja in radosti. Ali kader se človeku izneveri sreča, izneveri se mu navadno tudi prijatelj. Dokler si v milosti pri poglavarjih in pervopostavljenih, vse te ljubi; ko pa zgubiš milost, ako se ti godi tudi krivica in nepravica, kdo se hoče potegniti za tebe, kdo te hoče braniti? Nihče; ker se vsak boji, da ne pade v nemilost.

Morda to ni resnica, morda je to sanjarija? O to ste že mnogi skusili, kako da so ljudje nestanovitni v ljubezni in prijateljstvu! Kako je marsikdo, ki je prišel v siromaštvo, ostal sam kot obsekan dob v gori; prej je štel vse polno prijateljev, zdaj jih pa ni. Nesrečni si išče pomoči pri prijateljih, ali ne najde je. Tudi mnogi, ki so prej ž njim sedeli za tisto mizo, jedli iz tiste sklede, ogibljejo se na potu, in nočejo poznati ga. Pa tudi morda, bratje mili, vas je mnogo, ki ste se prepričali o tem vsem, da ste vse to sami skusili! Ah, ako bi mogle govoriti tu, ve uboge udove, ve zapuščene sirote, ve bi nam gotovo poterdile, da so ljudje nestanovitni v svojej ljubezni in svojem prijateljstvu. In ravno to bi nam poterdili vi vsi, ki prenašate vsakoverstne nesreče, nadloge in neprijetnosti, poterdili bi nam, da ste to že sami skusili, z bolnim in žalostnim srcem skusili.

In če to vemo, ne marajmo mnogo za človeško ljubezen in prijateljstvo, ne naslanjajmo se terdno na ljudi, ampak zaupajmo raje v Boga samega, ki nikdar ne obreče, kar reče, ki zvesto spolnuje, kar obeta; va-nj, o bratje, va-nj zaupajmo, k njemu se zatekajmo v vseh potrebah in nadlogah. Edino Božja ljubezen in prijateljstvo božje je stanovitno; prijateljstvo tega sveta pa in njegova ljubezen je nestanovitna, negotova, lažnjiva. Nespametno bi tedaj ravnali, ko bi se naslanjali na to, kar je tako nestanovitno, goljufivo in lažnjivo; kajti bi se zelo goljufali, in sicer tim hujše, ker so ljudje tako nestanovitni v svojih namenih in sklepih. Ali o tem z Božjo pomočjo v drugem oddelku.

II. del.

Ljudje so nestanovitni tudi v svojih namenih in sklepih. Če hočemo, da se o tem prepričamo, idimo v duhu na dvor vélikega duhovna. Tam vsred drugega ljudstva sedi nek Jezusov učenec, ki je oddaleč šel za Jezusom, ko so ga zvezali in peljali h Kajfu. To je Peter apostelj, tisti Peter, ktereга vera je vedno bila živeja in ljubezen bolj vroča, kakor unih apostelnov; to je tisti Peter, ki je pred nekoliko urami se priduševal iti z Jezusom v ječo, pa tudi v smert. Pa glej, kaj se je zgodilo! Neka priprosta dekla omaje to éversto skalo; te priproste dekle edine besede: „tudi ta je bil ž njim“, bile so tako močne, da je padla ta skala! Trikrat zataji svojega Gospoda in Mojstra, trikrat prej, preden petelin dvakrat zapoje. Dozdeva se, kakor da to mi mogoče; pa vendar je tako. Ah Peter! v tebi kot v ogledalu gledam, kako nestanovitni da so ljudje v svojih namenih in sklepih. Kar se je dogodilo tebi, godi se tudi drugim, in pogosto godí tudi nam.

Bratje mili! mi smo kot terst, ktereга vsak vetrič maja. Dober namen, ki nam zjutraj vstaja v sercu, nam že pred večerom spet zibne. Zjutrej molimo morda s kraljevim prerokom: „Nočem

omahniti vekomej". (Psal. 29, 7.) Ali žalibog, preden solnce na poldne stoji, vzdihamo morda s tistim prerokom: „Iz globočine vpijem k tebi, o Gospod! Ako boš gledal na pregrehe, kdo bode obstal!“ (Psl. 129.) Kolikokrat sklenemo krepko in trdno, da hočemo dragovoljno terpeti za Boga vse, kar nas zadene; ali čez malo časa pa nas kaka neznatna zopernost odverne od Boga, od dolžnosti, od resnice in pravice!

„Ako bi mi dal polovico svoje hiše, ne pojdem s tebo, in ne bodem jedel kruha, ne pil vode na tem kraju“. (III. kralj 13, 8.) Tako se je zaklel tisti poslanec, katerega je bil Bog poslal Jeroboamu kralju. In odbil je ponudbo kralju, da bi ž njim jedel kruh in pil vodo, odbil je enkrat, odbil je drugokrat. Ali ker ga je kralj nagovarjal, naposled vendar pozabi na svojo besedo, in odstopi od tega, kar je bil prej sklenil, ter gré s kraljem. In jedel je ž njim kruh in pil vodo, in tako pogubil sam sebe. Glejte, bratje mili, izgled, kako človek pozabi največje svoje obljube, najboljše svoje sklepe. Ah, kako se je goljufala marsikaka dobra in nedolžna deklica, vjela se v grešno mrežo, in prišla v sramoto in nesrečo. Res je, v Božjem strahu so jo odgojili dobri in skerbni stariši, in ona je trdno sklenila, da hoče živeti v milosti Božje. Vstavljala se je grešnemu zapeljivcu rekoč: „Ako bi mi dal polovico svoje hiše, ne bi šla s tebo, niti jedla kruha, niti pila vode na onem kraju!“ Ali ker jo je zviti zapeljivec sladko in milo nagovarjal, mamil in vabil, — jame se majati, jame omahovati in poslednjič pade. Nesrečna, dober sklep si imela, — ali nestanoviten! — Tam, mili moji, kleči mladenec in deklica, klečita pred altarjem, zvesto in trdno obetata, da hočeta drug drugemu živeti na srečo in radost. Z dobrim tim sklepom in duhovnovim blagoslovom sta se vernila na svoj dom. Idimo čez nekoliko časa, pa pogledajmo v hišo, in kaj vidimo? Žalibog, ni še dolgo, od kar sta obljubila drug drugemu živeti na veselje, in glej že sta pozabila, kar sta sklenila; v hiši ni več sledu ljubezni in veselja, niti pokoja in miru. Dober sklep sta imela, ali žalibog, — nestanoviten! — Tam pri spovednici kleči človek, serce mu je poterto, oko mu je mokro. Bog moj, Bog moj! tako vzdihla s potertim srcem, nočem te, ah nočem te več žaliti, trdno sem sklenil varovati se vsakega, tudi najmanjšega greha. Ali žalibog, to ni dolgo terpelo; kajti pozabi na vse, kar je bil obetal, greši zopet, in žali Boga. Dober sklep je imel, ali — nestanoviten! — Povej ti skopi, ali se nisi tolkel na persi, ali nisi sklenil poboljšati se, ko ti je govornik v Božjem imenu v pridigi zagrozil kazen Božjo? Šel si morda iz cerkve s tim sklepom, da se hočeš poboljšati. Ali ah, komaj si pa zagledal priljubljeni denar, koj si pozabil na vse. Dober sklep si imel, — ali nestanoviten! — Čul si bratec mili, besedo Božjo o poterpežljivosti in sklenil, vse krotko in poterpežljivo prenašati, naj te zadene nadloga ali nesreča, kakoršna koli. Ali žalibog, ko se je pokazala kaka

majhena zopernost, koj si pozabil na vse, kar si bil prej sklenil. Dober sklep si imel, ali — nestanovitnen. O kako marsikdo, dokler je v stiski, ko ga zadevajo nadloge ali težave, kako vzdihuje z žalostnim glasom: Ljubi Bog, odslej hočem samo tebi služiti! Ali žalibog, ko pa mine stiska pa pozabiš kot Faraon, kralj Egiptski, pozabiš vse, kar si bil prej obetal. Dober sklep je imel, ali — nestanovitnen!

Ljudje, ljudje! ne delam vam krivice, če terdim, da ste nestanovitni v svojih namenih in sklepih, kaj nam pomaga in koristi tudi najboljši sklep, ako od njega, kot Peter, odstopimo v prvi nesreči? „Mnogo več je na koncu ležeče, kakor na začetku“, pravi sv. oče Hieronim. „Pavel je slabo pričel, ali dobro končal. Juda je dobro pričel, ali slabo končal“. (Lib. 1. cont. Jovim.) In sv. Bernard piše: „Brez stanovitnosti ni mogoče obdržati zmage, niti prejeti plačila; kajti tisti se ne bode zveličal, ki dobro samo prične, ampak tisti, ki dobro tudi konča.“ (Epist. 129.) Tedaj, bratje mili, če hočemo, da pribojujemo si zmago, in dosežemo plačilo, bodimo stanovitni v svojih dobrih sklepih! Kar smo dobrega spoznali, nastojajmo, da tudi pričnemo, in kar smo pričeli, nastojajmo, da tudi dokončamo. Otresimo se nevarne nestanovitnosti; in kedar nas skušnjava vabi od našega dobrega sklepa, vterdujmo se v dobrem s tim, da pomislimo na brezštevne lepe izgledne svetnikov božjih, ki so tako zvesto in stanovitno služili svojemu Bogu. Prosimo pa tudi Boga, da potrdi dobre naše sklepe s svojo milostjo, in da nam podeli moč iz nebes, da bodemo stalni in stanovitni v dobrih sklepih, in da ne opustimo delati za zveličanje, kakor smo začeli. „Ljubi moji bratje, bodite stanovitni in nepremakljivi, obilni bodite vselej v delu Gospodovem, ker veste, da vaše delo ni zastoj v Gospodu“, (I. Kor. 15, 58.) tako piše sv. apostelj Pavel. Sto let je tesal Noe ladijo, da si ohrani časno življenje; mi pa ne bi nekoliko let, ktere imamo preživeti na svetu, stanovitno prebili v delu svojega zveličanja, da dosežemo večno življenje?

Sklep.

Sedaj nastopa veliki, verlo verlo znamenit in svet teden. Sklenimo danes za trdno in stanovitno, pričeti novo življenje. In če temu sklepu ostanemo stanovitni do konca, presrečna in preblazena bode letošnja velika noč za nas; le tedaj se smemo za trdno nadjati, da bodemo kedaj v kraljestvu nebeškem za mizo z Božjimi ljubljenci sedeli, jedli velikonočno jagnje, in radovali se brez konca in kraja. O da nas, — vse nas doide ta presrečna sreča! In zato kličem zopet s svetim Pavlom apostelnom: „Bratje bodimo stanovitni, bodimo vedno marljivi v delu Gospodovem, ker vemo, da

nam trud ni zastoj v Gospodu"! Ti pa, dobri Bog, potrdi nas s svojo milostjo v dobrem našem sklepu, dodeli nam stanovitnost v dobrem, da zamoremo vse, kar smo dobrega sklenili, gotovo tudi speljati! Amen.

Govor na praznik

včlovečenja sina Božjega in oznanenja device Matere Marije.

„In angelj je prišel k Mariji in je rekel:
Češčena milosti polna“. Luk, 1, 28.

V v o d.

En angelj, toda angelj hudoben, angelj za vselej pahnjen od obličja Božjega, je premotil našo prvo mater; zapeljal jo je v greh in oropal milosti Božje. Po tem grehu smo vsi, ki se iz nje izhajamo, zgubili prvo srečo in popolnamost, zgubili smo ljubezen Božjo, ter navalili na-se jezo in prekletstvo najvišjega Gospoda. In čez štiri tisoč let je zopet prišel en angelj, ali ne angelj hudoben, ampak angelj dober, eden onih nebeških duhov, katerih se Bog poslužuje za to, da posebno važne stvari naznanujejo ljudem; prišel je, pravim, in naznanil človeškemu rodu željno pričakovano odrešenje in zveličanje. Ta radostni glas je prinesel poslanec Božji bogaboječi in sveti devici, ktero je Bog izbral za mater onemu, ki je imel izbrisati greh naših prvih starišev, ter svet odrešiti in zveličati. Ta je bil Gabriel; njega je poslal Bog v Nazaret k devici, ktereje je bilo ime Marija; in on, došel k njej, je pozdravil jo rekoč: „Češčena, milosti polna, Gospod je s teboj!“

O preblašena devica, ali ti ni od veselja v persih zaigralo serce na te vesele besede, na ta prelepi pozdrav? Kedaj je katerega umerlega človeka osrečil Bog tako, kakor tebe? Kedaj je katerega angelja ali človeka dal Bog pozdraviti tako, kakor tebe? Tebe je sam Bog po angelju imenoval milosti polno. O presrečna in preblašena devica! Ti si edina med vsemi hčeram Evinimi, v ktereje so čeznatorni darovi Božji bili napolnjeni v prepolnej meri. Mi ostali mlajši Adamovci nismo sicer brez teh darov; tudi mi imamo toliko milosti Božje, da moremo živeti brez greha. Ali česar imamo mi samo po nekoliko, ono imaš ti, presveta devica, v popolnej meri; onega je podelil tebi Gospod v polnej meri, da v tebi ne bi bilo greha. Ti si tedaj milosti polna! Ti si polna onih nezasluženih čeznatornih darov, katerih je treba človeku, da dušo reši in se vekomaj zveliča.

V Jezusu zbrani bratje! O tej milosti, s ktero je Bog obsul devico Marijo, in ktere zastoj deli vsakemu človeku ravno toliko,

kolikor je potrebuje za pobožno življenje, o tej milosti Božjej pre-mišljajmo denes. Ker pa ni mogoče povedati vsega od milosti Božje v kratkem času, ki je namenjen pridigi, hočem vam samo na te-le dve vprašanji odgovoriti:

Kako in kedaj dela milost Božja?

1) Kako dela? To vam hočem razložiti v prvem delu; in

2) kedaj dela? to pa v drugem delu svojega govora.

O Marija, ti blagoslovljena mati ne samo našega Zveličarja, ampak tudi naša mati! Ti si ne samo polna milosti, ampak se tudi imenuješ mati milosti. Prosi za nas gospod Boga, da bi tudi v nas, v tvojih otrocih, milost njegova krepko in čedalje bolj delala; in to nam bode tudi gotovo dal na tvojo priprošnjo tvoj vsega-mo- gočen Sin.

I. del.

Milost Božja je tako močna, da človek ž njo vse premore. Tudi ono, kar je najteže, more človek pričeti in srečno dokončati, ako ga podpira milost Božja. Kdor hodi v njenej senci, in dela pod njenimi perotami, on more klicati s svetim Pavlom apostelnom: „Vse zamorem v njem, ki me močnega dela“. (Fil. 4, 13.) Kako je močna in mogočna milost Božja, vidi se najbolje iz tega, ker ž njeno po-močjo postanejo ljudje sveti in dobri, in iz svetih in dobrih še sve-tejši in boljši.

1) O Prometeju pripoveduje pravljica, da je naredil neživo po-dobo, in da jo je oživel z iskro nebeškega ognja. To je res sama pravljica, gola izmišljaja. Ali kar se o Prometeju pripoveduje v pravljici, to mi v resnici moremo reči o milosti Božjej. Milost Božja je res čudodelen Prometej, ktera mrtve, nežive, v grehu zaspale ljudi vnema in oživlja. Ko bi ne bilo milosti Božje, mnogo mnogo tisoč duš ne bi oživel nikdar; nikdar se ne bi vzdignile iz greha. Ti brezdnno peklensko, koliko žrtev bi tebi ostalo, ko bi ti jih ne tergala iz ust milost Božja! In vé nebesa, kje bi bili vaši izvoljenci, ko bi vam jih ne pripeljavala milost Božja. Grešnik ostal bi grešnik, slep, mertev grešnik, ko bi mu ti milost Božja ne odpirala oči, ko bi ga ti ne oživljala. Trdina njegovega serca ne bi počila nikdar, ko bi ga ne omečila ti milost Božja! Tako je, bratje ljubi. Z milostjo Božjo postanejo grešniki pravični in sveti, in iz sovražnikov postanejo prijatelji in sinovi Božji. O ko bi mogli vi vsi, ki ste se bili otresli greha in rešili pekla, doli k nam stopiti iz nadzvezdnih prebivališč svojih, ali ne bi rekli z apostelnom Petrom: „Hvaljen bodi Bog in Oče gospoda našega Jezusa Kristusa, kateri nas je zavoljo velikega usmiljenja prerodil v živo upanje“? (Pet. 1, 3.) Ali ne bi tudi vskliknili z apostelnom Pavlom: „Ko smo bili mrtvi zavoljo greha, oživel smo po Jezusu, s kogar mi-

lostjo smo odrešeni." (Efež. 2, 5.) Povej nam ti, Marija Magdalena! kaj je tebe rešilo gorečega pekla, ter te naredilo za prijateljco Božjo in blaženo nebeščanko? Ali ne milost Božja? Povej nam ti razbojnik na križu, kaj je tebe rešilo pekla, ter te pripeljalo v veselje nebeško? Ali ne milost Božja? Povej nam ti, Pavel, ti neusmiljeni preganjalec pravovernikov Božjih, kaj je tebe rešilo iz tvoje grozne zaslepljenosti, ter te naredilo za izvoljeno posodo Jezusovo? Ali ne milost Božja? In vi brezštevilni prijatelji Božji, ki ste tičali v mlaki grehov in hudobij, povejte nam, kaj vas je genilo k pokori, kaj vas je nagnilo, da ste se odrekli grehu, ter oblekli novega človeka? Ali ni bila milost Božja, ktera vas je prerodila, ktera vas je izbudila od smerti greha, ktera vam je razsvetlila razum, ogrela srce, in voljo nagnila k dobremu? Morebiti je marsikteri v tem pobožnem zbirališču, ki je bil pred suženj greha, pa se je otresel te sužnosti, in sedaj rodi vreden sad pokore. O duša spokorna, kaj je vzrok tvojega spreobrnjenja? Kaj te je pripeljalo, kaj nagnilo k pokori? To je storila milost Božja! Brez nje bi bil še sedaj zemlja pusta in nerodovitna, ter ne bi donasal drugega sadu, kakor greh in smert. Tudi sedaj še bi globoko ležal v grehu, ko bi te ne bila vzdignila milost Božja. Pojdi tedaj k svetemu Avguštinu, ki je bil kakor tudi ti izlezel iz mlake greha, pa veselo zaklici ž njim: „Moj neskončni dobri Jezus, ko bi mi ti ne dajal svoje milosti, ne bi mogel objokovati svojih grehov. Kar je suha zemlja brez dežja, to je brez tebe duša moja!“ Ni drugače, bratje moji! Milost Božja mora omečiti trdino grešnega srca, ter grešniku v oči privabiti solzo pokore. Ona je tako močna in močena, in tako krepko dela na človeka grešnika, da ga spremeni v spokornika, prestvari v svetnika.

2) Če pa to dela milost Božja na drevesu suhem, mertvem: kaj še le dela na drevesu zelenem, živem! Kako blagovito in močno dela ondi, kjer najde zemljo dobro in rodovitno! Ondi izvira močen studenec nebeškega blagoslova, ondi, kjer so sveti in dobri, postanejo še svetejši in boljši. Vi angelji v nebesih povejte nam, ali je samo vam dana ta neizrekljiva sreča, da vedno zvesto spolnujete voljo Božjo? Ali je ni tudi spolnovala Marija, blagoslovljena mati našega Zveličarja, ravno tako zvesto na zemlji, kakor jo vi polnujete v nebesih? Ali ni tudi ona bila ravno tako čista in brez vsakega madeža na zemlji s takošno svetostjo, s kakoršno vi čisti duhovi sijete v nebesih? Ker je v njej bila milost Božja, zato je bila toliko zvesta. Ker je v njej milost Božja vedno bolj in bolj delala, zato je dan na dan postajala boljša in svetejša. Ker je naposled bila milosti polna, med nedolžnimi najnedolžnejša in med dobrimi najboljša: zato je med vsemi hčerami človeškimi, kar jih je kedaj bilo na zemlji, bila ona najsvetejša in najljubša pred obličjem Božjim. Milost Božja, ti si čudodelna! Ti grešnike prestvarjaš v pravične, iz svetih in dobrih ljudi pa delaš še svetejše in

boljše. Ti delaš v človeku, da poželi in konča dobro delo. Ti zlahkuješ, kar je težko, ja tudi najteže; in kar je nemogoče, delaš, da je mogoče. S tebo more človek zpolnovati vse zapovedi Božje, s tebo more človek se otresti vseh grehov, s tebo more se ustavljati in vpirati mamljenju in skušnjavam tega sveta. Ti človeka vodiš od stopnje do stopnje na vse višo in višo stopnjo popolnamosti in svetosti, da ga naposled pripelješ na verhunec večne sreče. Vi izvoljeni duhovi nebeški, ki ste v svojih umerljivih telesih nosili angelske duše, ki ste čedalje bolj napredovali v slehernej čednosti, ter bolj in bolj se vнемali z ognjem ljubezni Božje, povejte nam, ali ni to bila milost Božja, ki vas je podpirala, spodbadala, vнемala, vodila in naganjala? In vi sinovi Adamovi, ki še sedaj živite na na zemlji, pa ste ljubljenci Božji, povejte nam, kaj je vzrok, kaj vas podpira, da se natančno ravnate po zapovedih Božjih? Ali ni milost Božja, ki vas podpira, spodbada, v nema, vodi in naganja, da ste dan na dan boljši, popolnejši, svetejši? „Po milosti Božjej sem, kar sem.“ (I. Kor. 15, 10) O bratje v Jezusu, ako prihajamo boljši, pobožnejši, bogaboječnejši, to pripisujmo milosti Božjej; kajti brez milosti Božje bi bili, kar zemlja brez dežja, brez rose. Serce nam ne bi poznalo nobene koristne bilke, ne bi se olepšalo z nobenim cvetom bogoljubne čednosti. Brez milosti Božje bi bili, kar tice brez zraka, kar ribe brez vode! Tice brez zraka ne bi mogle letati, in ribe brez vode ne bi mogle plavati. Tako tudi mi brez milosti Božje ne bi mogli nič dobrega storiti. A tega ne trdim jaz, ampak terdi sveti oče Gregor Nazianski. Človek, povej mi, kaj imaš, česar nisi dobil od milosti Božje! Sklenil si, ali morebiti že delaš mnogo dobrega. Ali vse to je sad milosti Božje, ktera v tebi dela. Vsak žark svetega ognja, ki ti razsvetljuje razum in greje serce, je sad milosti Božje, ktera v tebi dela. Vsaka dobra misel, ki se ti rodi v glavi, vsak pobožen izdihljaj, vsak žlahten namen je sad milosti Božje, ktera v tebi dela. Vse, karkoli dobrega misliš, govoriš, delaš, vse je sad milosti Božje, ktera v tebi dela. Milost Božja je tvojej duši ono, kar je solnce telesu. Brez solnčne svitlobe ne vidi oko tvoje, če bi bilo še tako bistro; ravno tako brez milosti Božje ne bi videla duša tvoja svojega zveličanja. Brez nje ne bi mogel iziti iz teme zmote, nejevere in greha, in ne bi mogel napredovati v čednostih in v pobožnosti. Brez milosti Božje se ne bi mogel kesati grehov, niti kedaj biti boljši, čednostnejši. Milost Božja, kolikošno je tedaj tvoje delanje v človeku! Ti si ono dragoceno mazilo, s katerim se zdravijo in celijo rane naših duš. Ti si miloduhteči balzam, ki ozdravlja slabosti naše. Ti si rosa nebeška, ki rosi naše srca. Ti si rahli vetrič, ki dobro serce ljubenzljivo giblješ. Ti si silen vihar, ki močno pretresaš srca hudobnim in terdovratnim. Ti si iskra nebeška, ki nas razplamenuješ. Ti si rajski ogenj, ki nas greješ. Ti si nebeška luč, ki nam razsvetljuje razum in serce. Ti si ona silna moč, ktera si, kakor je

bil rekel sam Jezus aposteljnu, „tim močnejša, čim hujša je skušnjava.“ Ti iz grešnikov in sovražnikov delaš sinove in prijatelje Božje, in iz ljudi svetih in dobrih še svetejše in boljše. Ti tedaj krepko in vspešno delaš v človeku in se nobena moč s tvojo močjo ne more primerjati. — No, ljubi bratje, če tudi je neizmerna moč milosti Božje, vendar ne dela vselej v človeku. Ona dela samo o gotovem času, in pod stanovitnimi pogodbami. Kedaj pa dela, o tem s pomočjo Božjo v drugem delu.

II. del.

Starodavni glasoviti zdravnik Hipokrat je djal nekokrat: „Da se bolezen srečno ozdravi, je potreba, ne samo da zdravnik opravlja svojo dolžnost, ampak da tudi bolnik spolnuje, kar je dolžen“. Ravno tako mora človek, če hoče, da si dušo ozdravi, oglašati se milosti Božje; t. j. mora jej odpirati serce, ter marljivo ž njeno pomočjo delati. Akoravno milost Božja s silno močjo dela na človeka, vendar ga ne sili, ampak pusti mu prosto voljo. Ona sicer res krepko spodbada in kliče, pa vendar nam pušča na voljo, ali se hočemo nagniti k temu, ali se nočemo,

1) K nekemu pobožnemu služabniku Božjemu prišel je velik grešnik, ki mu je djal, da bi se rad poboljšal, če bi mu on k temu hotel sprostiti potrebne milosti od Boga. Na to odide, in se poverne k svojim grešnim tovarišem, s katerimi je živel grešno, kakor popred. Čez nekaj časa zopet pride k temu služabniku Božjemu, in pravi: „Ne vem, kako je to, da čeravno sem se bil priporočil tvojej molitvi, pa vendar zato nisem nič boljši.“ — „Zakaj je to tako, bi ti mogel jaz koj razložiti“, odgovori služabnik Božji, „ali ravno sedaj imam silno potrebno delo, pojdi z menoj, in mi pomagaj!“ In šla sta obadva, ter prišla na mesto, kjer je ležal velik kamen. „Ta-le kamen, pravi služabnik Božji, pomagaj mi odnesti“. Človek privoli. In popade kamen na enem koncu, služabnik Božji pa na drugem. A kedar sta kamen malo vzdignila od tal, spusti služabnik Božji, in kamen pade nazaj. In ker je služabnik Božji večkrat zaporedoma tako storil, zavpije pomagač serdito: Kaj delaš? Meniš li, da bom jaz kamen vzdignil in odnesel? In če bi bil tudi močnejši, kakor ti, vendar ne bi mogel ga!“ Na to mu odgovori služabnik Božji: „Pusti kamen, in me poslušaj! Ti si mi bil rekel, da bi se rad poboljšal, in naj bi ti k temu sprosil potrebne milosti. To sem jaz storil. Ali kaj si ti storil od svoje strani? Meniš li, da bi morala milost Božja storiti vse, ti pa nič? O, ko bi si bil tudi ti prizadeval tako, kakor ona, ko bi bil tudi ti vzdigoval tako zvesto, kot ona, ko bi bil tudi delal tako zvesto, kakor je delala milost Božja; gotovo bi se bil poboljšal.“ Bratje in sestre v Bogu, glejte prekrasno priliko, iz ktere razvidite, kako milost

Božja dela v človeku. Ne dela nikdar takrat, ako ne dela ž njo skupaj tudi človek.

Onega gobovca, o katerem pripoveduje sv. Matevž, ozdravil je Jezus s tim, da sega je s roko doteknil in rekel le samo besedo. Kolika moč je bila v tej roci, kolika moč v tej besedi! Ali ne vsegamogočna roka Jezusova, ne vsegamogočna beseda njegova bi bila storila tega čudeža, ko bi se ne bil ta bolnik z živo vero in s skesanim srcem k njemu zatekel. — Vso deželo judovsko je obhodil Zveličar, ali čisto nič ni pomagala njegova pričujočnost in vsegamogočnost onim, ki niso z zaupljivo prošnjo pristopili k njemu. Njim pa, ki so njegovim besedam odperli srce, ki so poslušali njegov glas, ter storili od svoje strani, kar so imeli storiti, njim je pomagal Jezus, nje je oprostil ne samo slehernih telesnih bolečin in nadlog, ampak tudi rešil od nejevere, zmote in greha, ter jih pripeljal na pot večnega Zveličanja. Za izgled naj nam sta Cahej in Matevž. Enemu in drugemu je rekel Jezus: „Hodi za menoj!“ In šla sta koj, zvesto delala s pomočjo one milosti, koja je bila podeljena njima. In, ali ni tudi presveta devica Marija, ki je bila milosti polna, tako zvesto delala s pomočjo milosti Božje? Ali je morebiti rekla, kakor znani bogatin: „Duša moja, veliko imaš dobrega, počivaj, in nič ne delaj?“ Ne, nikdar ne! Ona je skerbno varovala ono blago, ktero je bila prejela od Boga, in tudi pomnoževala je s svojim prizadevanjem to blago. Če je pa Marija, ki je bila milosti polna, tako zvesto delala ž njo vred, koliko bolj smo to dolžni delati mi, kterim ni podeljena tolika obilnost milosti Božje! O, ko bi se od tebe, devica blagoslovljena, naučile naše hčere, da ne bi zanemarjale milosti Božje! Device kerščanske, ne zanašajte se edino na milost Božjo; kajti ako ne bodele čule tudi samé nad svojo nedolžnostjo; ako ne bodele oprezne, ako se ne bodele ogibale, in sicer skerbno ogibale vsake hude priložnosti; tedaj pa z Bogom! Splaval vam bode po J— (Savi, Dravi ali Soči itd.) deviški venec, in potem vam ne ostane nič, s čimur bi se mogle lepotečiti, nič, zaradi česar bi bile vredne spoštovanja pred ljudmi in ljubezni pred Bogom! — O, ko bi se od tebe presveta devica, naučili tudi mi vsi ne zanemarjati milosti Božje! Ah zjokajte se nad nami duhovi nebeški! Mi ne delamo s pomočjo milosti Božje; in zato jo zastonj prejemljemo, zastonj čakamo na njeno pomoč, zastonj — ali zadosti! To je bil izrekel sveti Ambrož: „Dobrote Božje se ne delé zaspancem in lenuhom, ampak onim, ki pazijo na njegovo sveto voljo.“ Če tedaj hočeš, o človek, da bo v tebi delala milost Božja, moraš tudi ti ž njo delati; kajti ona je kot ogenj, kteremu je treba derv, in če jih ni, ti pa ugasne. Ako ne bodeš prikladal k temu ognju svojega truda, svojega dela, svojega prizadevanja: ugasnil ti bo ta sveti ogenj, in ne bo nič storil v tebi.

2) Ker pa milost Božja ne dela v človeku nič, ako se je ne poprime in ž njo ne dela: ali more po tem takim zveličansk sad

roditi takrat, kedar jej človek zapira serce, in kedar se jej upira? Ah zastonj takrat milost Božja giblje in zbuja, zastonj terka in kliče, zastonj spodbada, vabi in naganja. Njej se takrat godi, kakor solncu. Ono s svojimi žarki razsvetljuje in greje vse stvari, in mogočno pridré do vsega, kar se mu ne skrije. No, ali je pa solnce krivo, da so nam sobe temne, če zabijemo okna in zapremo vrata? Ravno tako ne more tudi nas vneti milost Božja, ne more nas razsvetliti, ne ogreti, ako jej duri svojega serca ne samo ne odpremo, ampak celó zapremo. Kdor nje noče, njega ona ne sili! Zato pravi sveti Janez Zlatoustnik: „Kakor zemlja nobenega sadú ne obrodi brez dežja, in dež tudi nobenega brez zemlje: ravno tako tudi milost ne dela brez volje, in volja ne brez milosti.“

Nek človek je padel v mlako do gerla, in ni mogel sam si pomagati. Klical je z žalostnim glasom, da mora poginiti. Ko ga opazi memogredoč popotnik, stopi k njemu, in mu podá roko, da bi se zá-njo poprijel. Ali nesrečnik ni se hotel poprijeti roke, ampak je vedno enako vpil, da mora poginiti. Kedar popotnik vidi, da ta človek ne mara za ponujeno pomoč, pravi nejevoljen: „Čemu pa kličeš na pomoč, ker jo terdovratno odbijaš? Če svojeglavno hočeš poginiti, nu le pogini!“ Ta prilika, dragi moji, predstavlja nam one, ki tičijo v mlaki vsakoverstnih pregreh in napak, pa se vendar terdovratno vpirajo milosti Božje, koja bi jih rada izvela iz blata. Taki ne poginejo zaradi pomanjkanja zdravila, ne poginejo zaradi pomanjkanja pomoči, ampak zgolj zato, ker odbijajo od sebe zdravilo in pomoč. Tako tudi ti, grešni mehkužnik in slastnež, vkljub vsej milosti, ki ti pravi, da te čaka večno pogubljenje, vendar le ostajaš v blatu gerlih in nagjusnih grehov. Milost Božja ti podaja roko, ali ti se je nočeš poprijeti, ampak jo odbijaš od sebe. — Tako tudi ti pijanec, vkljub vsej milosti, ki ti pravi, da se z neizmerno pijačo ponizuješ globoko pod nemo žival, vendar le ostajaš v svojem grehu. Milost Božja ti podaja roko, ali ti se je nočeš poprijeti, ampak jo odbijaš od sebe. — Tako tudi ti, tat, vkljub vsej milosti, ki ti kliče: „Ne kradi!“ ostajaš vendar le v okovih tega greha. Milost Božja ti podaja roko, ali ti se je nočeš poprijeti, ampak jo odbijaš od sebe. Nočeš se je poprijeti, ampak jo odbijaš od sebe, kakor tudi oni, katerim je sveti Štefan, poln duha Božjega pred, preden je bil kamnovan, očital, da so terdovratni in ne obrezani v sercu in na ušesih, ter da se vedno upirajo svetemu Duhu. Sveti Pavel, ali bi bil ti postal izvoljena posoda, ko bi ne bil ubogal koj, ko se ti je oglasil v ušesih glas milosti Božje? In ti Marija Magdalena, ali bi se bila posvetila, ko bi se bila uperla glasu milosti, ki se ti je oglasil v sercu? In kaj pa ti Dizma, ali bi bil prišel v nebeško veselje, ko bi bil, kakor drugi razbojnik, odbil od sebe milost, koja te je k sebi pritegnila na križ?

Bratje predragi, da se nam ne zgubi milost Božja, radi jej odpirajmo serce, kakor Marija! Pazimo, kakor Marija, na vsak ko-

risten nauk, s katerim nas želi milost Božja pripeljati k spoznanju resnice. Poprimimo se, kakor Marija, vsakega spodbudovanja k dobremu, ki se nam po milosti Božje rodi v sercu. Pazimo, kakor Marija, na vsak glas vesti, ker vemo, da je to glas milosti Božje. No, storimo vselej to, na kar nas spodbuja, kliče in naganja milost Božja; kajti Bog je blagodaren, piše sveti Ciril Jeruzalemski, in pripravljen za dobrote; toda on čaka na voljo vsakega posebej? Ako tedaj svojo voljo priložimo k podeljenej milosti Božje, ako ž njo zedinimo svoje delo in skerbno prizadevanje, gotovo nam bode darežljiv Gospod, in tudi v nas, kakor v Mariji, ne bode nehal delati s svojo milostjo.

K o n e c.

Bratje, v imenu Jezusovem tukaj zbrani! Slišali ste, kako močno in krepko dela v človeku milost Božja; zato pa, ako hočete svoje duše zveličati, prizadevajte si z vso skerbijo, da jo boste zadobili. Pogosto in serčno prosite Boga, naj ž njo podpira vas slabe in obnemogle. Bodite pa ponižni, ker veste, da Bog ponižnim deli svojo milost. Ohranite si čisto serce, ker je milost Božja balzam, ki se ne more ohraniti v nečistem posodi: k vsemu temu se pogosto spovedujte in obhajajte, ker so sveti zakramenti najmočnejši studenci, iz katerih teče milost Božja. In kedar prejmete milost Božjo, marljivo delajte ž njeno pomočjo. Radi in voljni jej odpirajte serce, kakor Marija, in skerbno pazite, da vam ne pojde pod zlo. Ti pa, blagoslovljena devica in mati Božje milosti, prosi za nas svojega Sina, ter nam izprosi, da ne bodemo zastonj prejemali milosti Božje! Amen.

Pridiga za velikonočno nedeljo.

(Vstali bomo — terdna in imenitna resnica.)

„Verujem v vstajenje mrtvih.“
Enajsti člen apost. vere.

V v o d.

Pretečeni petek smo stali z žalostnim srcem pod križem svojega Zveličarja. Danes pa se veselimo vsi, verne duše kerščanske! kajti danes obhajamo spomin slavnega vstajenja Gospodovega, spomin tistega veselega dneva, ko je Jezus prederl smertni grob in živ vstal iz groba. Tri pobožne žene, kakor nam pripoveduje današnje sveto evangelije, bile so volje, z dragimi mazili maziliti truplo ne-

usmiljeno umorjenega Jezusa. In zato so, preden je rumeno solnce vzhajalo, ter s svojimi zlatimi žarki pozlatilo širjavo nebeško, hitele k grobu Jezusovemu. Vedle so pa, da so tisti, ki so ga pokopali, ogromen kamen zavalili na grob; zatoraj so se med potjo razgovarjale prav skerbno, kdo jim bo odvalil od groba oni veliki kamen. Ali žene pobožne, kako ste se začudile, ko ste prišle blizu groba in vidile, da je kamen že odvaljen! Kakor da vas vidim tu sedaj, kako začudene in preplašene stopate proti grobu. In kako ste se še le prestrašile, ko ste pogledale v grob! Pa ni čudo, da vas je obšel strah in groza; kajti kjer je imelo ležati presveto truplo Jezusovo, tam, dragi moji, zagledale so pobožne žene mladenčca sedeti, ogernjenega v belo tančico. In so se preplašile, pravi, današnje sveto evangelije, ter je velik strah obšel jih. Ali minul jih je ta strah, ko jim angelj Božji z milodonečim in prijaznim glasom naznanja, da je križani Jezus živ vstal iz groba, in da ga bodo živega videli sopet vsi njegovi učenci in prijatelji. „Ne bojte se, je rekel jim, vstal je, ni ga tukaj! Ali pojdite, pa povejte njegovim učencem in Petru, da gré pred vami v Galilejo, kjer ga bode videli.“

Verne duše kerščanske! Tudi jaz vam danes z radostnim sercem oznanujem to veselo dogodbo; namreč, da je križani Jezus, ki je preterpel za nas tako bitko smert in terpljenje, s svojo močjo, kot premagovalec smerti in pekla, vstal od mertvih. Ali vstal je ne samo zato, da dokaže svetu neovergljivo, da je njegov nauk resničen, in da je poslan od Boga; ampak tudi zato, da nas zagotovi popolnoma, da bomo tudi mi enkrat s svojim truplom vstali. In o tem vstajenju našega telesa, ki ga uči enajsti člen apostolske vere, hočem vam govoriti danes in pravim:

1. Vstali bomo od mertvih, — to je božja resnica.

2. Vstali bomo od mertvih, — to je imenitna resnica.

K temu dodeli mi ti, iz temnega groba in od mertvih vstali Zveličar svoj nebeški blagoslov!

I. del.

Da bomo s svojim telesom vstali, to je božja resnica.

1. Sama božja in večna Resnica, včlovečeni sin živega Boga, je prerokoval, da bo vstalo od mertvih naše telo; djal je namreč: „To je volja mojega Očeta, ki me je poslal, da vsak, ki vidi Sina in veruje va-nj, zadobi večno življenje, in da ga obudim na poslednji dan“. (Jan. 6, 40.) Ravno tako govori naš neskončni Gospod o imenitnem času, ob katerem bodo vsi, ki so v grobéh, zaslišali glas njegov, in potem dostavlja: „da oni, ki so delali dobro, pojdejo v večno življenje, in ki so delali hudo, v večno terpljenje“. Ah takrat, tisti imenitni čas, ko bo z neba zatrobila trobenta angeljska, ko se bodo na vsegamogočno besedo Gospodovo odpirali grobovi, takrat,

ljubi bratje, bodemo skusili sami to, kar sedaj samo verujemo na besedo Gospodovo; takrat se hočemo prepričati popolnoma, da je resnico govoril Jezus, ko je prerokoval, da bodemo vstali od mrtvih s svojim telesom.

2. In, Gospod presveti, kaj ni tudi troje vstajenje od mrtvih zanesljivo poročstvo, da bomo od mrtvih vstali tudi mi? Ti Gospod naš, ti si resnično vstal od mrtvih, in zato bodemo tudi mi vstali! Ni drugače, bratje preljubi! Naše trupla ne bodo ostale v grobu. Ravno tisti Gospod, ki je samo do tretjega dne ostal v grobu; ravno tisti Gospod, ki je tretji dan z novo svetlobo, krasoto in močjo prišel iz groba; ravno tisti Gospod, ki je mogel obuditi od mrtvih sam sebe: on boče tudi nam odperl temni grob, ter nas zbudil k novemu življenju. Vstali od mrtvih bodemo tedaj, in kakor uči apostelj narodov: „To trohljivo (telo) namreč mora obleči nestrohljivost, in to umerljivo mora obleči neusmerljivost. (I. Kor. 15, 53.)

Sini Adamovi, kdo izmed vas bi mogel še dvomiti o svojem vstajenju od mrtvih? Glejte Jezusa! „Zakaj je Jezus, prašam vas s svetim očetom Gregorjem, preterpel smert? Zato, da se mi ne bi bali smerti. In zakaj je vstal od mrtvih? Zato, da terdno verujemo, da bomo tudi mi vstali.“ Tako odgovarja ta veliki sveti oče in cerkveni učenik.

3. Bog je neskončno svet in pravičen, zatoraj mora naše truplo od mrtvih ustati, da dobi, kar si je zaslužilo — dobro ali hudo. Telo je stanovanje duši, je orodje, s katerim delamo dobro ali hudo, pri vsem telo pomaga duši. Čutila naše pomagajo duši delati dobro ali hudo. Z očmi moremo gledati stvari Božje in dela rok njegovih; in to nas more spodbujati na to, da občudujemo njegovo vsegamogočnost, da ga zahvaljujemo za dobrote, da ga častimo in povečujemo. Ali pa ne moremo tudi, gledaje stvari Božje, vskipeti v hudobno poželenje ter zelo grešiti? Z ušesmi moremo poslušati nauk Božji, ter se tako vnemati na bogabojoče in Bogu dopadljivo življenje. Nu, ali pa ne moremo tudi poslušati z ušesmi besede prazne, obrekovalne, nesramne ter tako si omadeževati dušo? Z ustmi moremo spričevati Boga in njegovo sveto vero; z ustmi ga moremo hvaliti in častiti; z ustmi se moremo potezati za poštenje svojega bližnjega; moremo učiti nevedne, svetovati dvomljivim, tolažiti žalostne, opominjati in svariti grešnike. Nu, ali pa ne moremo tudi z ustmi legati, kleti, klafati, obrekovati, godernjati proti Bogu, psovati in krivo prisegati? Roke moremo sklepati k molitvi, moremo ž njimi drugim dobro delati, lačne nasitovati, žejne napajati, nage oblačiti, s kratka: storiti moremo mnogo dobrega. Nu, ali pa ne moremo tudi z rokami krasti, jemati, zatirati uboge, vdove in sirote, suvati in pretepati, ali pa storiti drugih gerdi in velikih napak? Sodite tedaj sami, bratje in sestre v Jezusu, ali ne dela res telo z dušo ob enem mnogo dobrega in mogočega?

Ali ni tedaj prav, ja potrebno, da se tudi z dušo ob enem ali plačuje ali kaznuje? Sveti Bog, kje bi bila tvoja svetost in pravičnost, ko bi ne imel nobenega obzira na telo, katero je z dušo ob enem ali dobro delalo ali grešilo? Ali ne daj Bog pomisliti kaj takega! Bog je svet in pravičen, in zato bode enkrat obudil tudi telo naše, da ga z dušo ob enem ali zveliča ali pogubi.

4. Ne bi mi ravno treba bilo navajati še več dokazov, da potrdim to resnico, ki je spričana z neovergljivim pričevanjem Božjim. Vendar pa ne morem tega zamolčati, da nam tudi vsa priroda ali vsa natora oznanuje in predstavlja naše prihodnje vstajenje. — Ti seme malo, ki gnjiješ v zemlji, pa se zopet vzdviša iz svoje trohnobe, ki priklješ iz zemlje, ter ozeleniš, ali nam ne praviš tudi ti: Tudi vi ljudje bodeste vstali od mrtvih! Pa ve zelišča in ostalo drevje, in ti cvetje po polju in po vertih, ki počivaš o zimskem času, na spomlad pa se zopet pomladiš, ter se lepotiš z mladim perjem in cvetjem, ali nam ne praviš tudi ti: Tudi vi ljudje bodeste vstali od mrtvih! Pa ti, cela priroda ali natora, ali nam ne naznanuješ, ali nam ne stavljaš pred oči naše vstajenje? Ne davno, bratje ljubi, je počivala vsa priroda v globokem spanju. Zima je z belim pertom zagrnila vso zemljo, ki je ležala kot mrtva pod snegom. Ko pa se je povernila krasna spomlad, kako se je jelo na lepo spreminjati! Vse slači s sebe zimsko žalost, drevje berstí in poganja, vse se oživlja na novo, livade in vrtovi se odevajo s krasnim cvetjem, červiči in žužki se plazijo iz zemlje, in tice pod nebom prepevajo z milodonečim glasom, s kratka: vse živi, vse se giblje, vse se veseli! Taka spomlad bode nastala enkrat tudi našemu telesu. Vstali bodemo vsi, vstali eni za večno življenje, drugi pa za večno pogubljenje. — Pa kdo morebiti poreče: „Moja pamet ne more zapopasti tega; to se mi zdi kar popolnoma nemogoče, da bi mogel Bog v prah spremenjeno, in morebiti na vse strani sveta razperseno telo zopet zediniti in obuditi od mrtvih“. Kaj, Bog da ne bi mogel? Jezik grešni, kaj preklinjaš Boga, vsegamogočnega stvarnika vsega sveta! Predobri in vsegamogočni Bog, ali nisi ti človeku telo vstvaril iz zemlje? In ti bi ne mogel zopet zvezati razpadle in razpersene delce človeškega telesa? Ali je kaj nemogoče tebi? Mahni samo s svojo roko, in glej, naredé se novi svetovi; ti deržiš svetila nebeške, in naznanuješ jim pot; na tvojo besedo se odpira zemlja, in morje izmetava mrtve; ti si rekel: Naj bo! in ves svet je postal iz nič. Ti, Vsegamogočni! si stvaril velike čuda, zakaj ne bi mogel vstvariti tudi manjše? Ti moreš, moreš, gotovo moreš!

In zato naj si vsak globoko v serce vsadi to resnico, da bodemo vstali od mrtvih. Vstali pa bodemo prav s tistimi telesi, ktere imamo sedaj v življenju. Te naše telesa pa bodo tudi spremenjene: lepe, svitle, neumerjoče, obdarovane s čudno močjo, oproščene svojih sedanjih potreb in nadlog; one bodo, kakor je to Jezus

razodel sveti Mehtildi, sedemkrat svetlejša kot solnce; one bodo, kakor je to razodel svojemu aposteljnu Pavlu, podobne njegovemu častitljivemu telesu, ktero je imel po svojem vstajenji. Deržimo se bratje, deržimo terdno te vere, ter spoznavajmo vselej, prepričani o tem, enajsti člen apostoljske vere: „Verujem vstajenje mertvih.“ Deržimo se terdno te vere, ker to je nauk resničen, pa ne samo resničen, ampak tudi koristen, o čemur z Božjo pomočjo v drugem delu.

II. del.

Vera, da bode vstalo naše telo, je tudi imenitna resnica, ki nas uči dokaj lepih nauk.

1. Ta resnica nas krepko spodbuja, da v časti imamo vse ude našega sedanjega telesa. Tako je, predragi! Telo naše bo vstalo od mertvih in se združilo z dušo, poklicano bo na novo, neumerljivo življenje. Ali je mogoče, da bi pri tem takem si ne prizadevali za to, da naše telesa vstanejo za življenje večno srečno? Ali samo tistim, kakor priča sam Jezus, bodo telesa poveličane in vstale za večno veselje, ki so delali dobro. Oni pa, ki so delali hudo, bodo sicer tudi vstali, ali vstali bodo na večno pogubljenje, njih telesa bojo tudi vstale spremenjene, pa ne poveličane. Na kaj tedaj bodele vstale ve poželjive oči, ki ste rade gledale gerde in zoperne stvari, ki ste si v telesu budile grešne želje, in ga vabile na sramotne dela? Vstale bodele na večno pogubljenje. — Na kaj bodele vstale ve grešne ušesa, ktere ste rade poslušale take besede, s katerim se gerdí vera, Bog in njegovi svetniki; s kterimi se žali čednost in nedolžnost, ter bližnjemu podkopuje poštenje in dobro ime? Vstale bodele na večno pogubljenje. — Na kaj bodeš vstal ti zbirljivi jezik, ki si iskal izbranih jedi in pijač, ter jih užival neizmerno? Vstal bodeš na večno pogubljenje, in moril te bode večni glad in večna žeja. — Na kaj bodele vstale ve roke, ktere kradete bližnjemu, in se mastite s tujim blagom? Vstale bodele na večno pogubljenje, péklo vas bo vse nagoljufano, nakradeno, krivično blago. — Na kaj bodele vstale ve grešne noge, ktere nič ne marate za pota božjega nauka, hodite po grešnih potih? Vstale bodele na večno pogubljenje, in za stopinje, ktere ste storile v službi hudičevej, bodele prejele plačilo od hudiča v peklenskem ognju. Bratje, ali ni res, da bi nas morala ta misel: „Vstalo bo naše truplo“, naganjati na to, da ne bi z grehi in hudobijami skrunili udov svojega telesa, temveč da bi v časti imeli in na dobro obračali vse ude našega telesa? Zapomnimo si dobro, kaj jih čaka, da bodo vstali na večno veselje ali na večno pogubljenje! In če hočemo, da nas ne zadene večna nesreča, če hočemo, da veselo in čestito vstajenje dočakamo: moramo posvetiti svoje telo službi Jezusovej, ter ne oskrunjati ga z grehi in hudobijami. Devajmo v sužnost svoje telo, kakor nas opominja sveti Pavel, in pokorimo ga

duhu, in gotovo ne bomo vstali za večno pogubljenje, ampak za večno življenje. Storimo to, predragi, pa se bomo prepričali, da je ta nauk koristen, ker rodi zveličalen sad.

2. Iz nauka tega nam izvira tudi obilen studenec tolažbe v nadlogah in težavah. Povej nam ti, bogaboječi in poterpežljivi Job, s čim si se tolažil, ko so te pritiskale raznoverstne nadloge in težave, ko se je užalilo tvoje ubogo serce? Ali se nisi tolažil s svojim vstajenjem? — „Vem,“ tako si navadno rekel, „da živi moj odrešenik, in da bom vstal iz zemlje poslednji dan; in zopet bom obdan s svojo kožo, in v svojem mesu bom videl svojega Boga.“ (Job. 19, 25, 26.) In s čim ste se tolažili vi, pobožni bratje Makabejci, ko vas je začel neusmiljeno terpinčiti kervižejni Antioh? O kakor da vas slišim tudi sedaj, kako pravite: „Ti, prehudobni kralj, nas sicer v pričujočem življenju moriš, ali kralj sveta nas bo zopet obudil k večnemu življenju.“ Pa zato ste si dali dragovoljno žgati in peči umerjoče ude, ker ste terdno zaupali, da jih boste enkrat od Boga zopet prejeli. In tako se tolažimo tudi mi vsi, ko nas na tem svetu zadevajo kake težave! Ako, bralec ljubi, zbolíš za neozdravljivo boleznijo, ako se proti tebi vzdignejo sovražniki, ako te tudi prej zvesti prijatelji začno merzeti in nehvaležno preganjati: potolaži se s sladko tolažbo, da bode tvoje telo z obnovljeno lepoto vstalo slavno in častito. S tim se tolaži bratec in sestra v Jezusu, kedar te teró bolečine in terpljenja, zadevajo nadloge in težave; tolaži se s sladkim upanjem, da bode tvoje umerjoče telo vstalo neumerjoče, in da ti bode Bog obrisal iz oči vsako solzo, in da potem ne bo več ne jokanja, ne zdihovanja, in nobene bolečine.

3. Vera, da bo vstalo od mrtvih telo naše, je imenitna nazadnje tudi zato, ker nas tolaži, ko se nam bliža smertna ura. Človek, kaj misliš, ko na večer zlato solnce zahaja, ko zginja svetloba, ko črna tema začne pokrivati lice zemlji, in tiha noč razprostirati svoje perute po dolinah in planinah? Ali ne praviš sam sebi: Rumeno solnce ni zašlo za vselej, o kako krasno bode jutri zopet vshajalo! Glej, tako vzdihni tudi ti, ko začne zahajati solnce tvojega življenja! Upaj, in bodi terdno prepričan, da ti bode zopet vzhajalo, in ti napočil mnogo lepši dan. Bratje ljubi, čemu tedaj se bojite, ko se vam približuje konec vašega življenja? Ali se bojite groba? Ali se bojite smrti? Ali se bojite, da vam bode razpadlo in iztrohnelo telo? Tega se pravemu kristijanu ni treba bati. Verni kristijan veruje besedi Božje, ki pravi: „Seje se v trohljivosti, vstalo bo v nestrohljivosti, seje se v nečasti, vstalo bo v časti; seje se v slabosti, vstalo bo v trdnosti. Seje se živalsko telo, vstalo bo duhovno telo.“ (I. Kor. 15, 42—44.) In čemu, prašam vas nadalje, čemu žalujete ob smrti svojih milih in dragih? Kristijani, ali ne bi morali tolažiti se s tim, da so se le za kratek čas ločili od vas? Hudo, žalostno je ločiti se od svojih ljubih in dragih! Verujem vam to, človeku serce od žalosti poka, kedar se

oni poslednjikrat ž njim poslovljajo. Ah žalostno je to gledati človeku, kedar se spušča v hladni grob, in s černo zemljo zakrije truplo tistega, katerega ljubi serce njegovo! Ali pomislite bratje, da telo vašega ljubljenca ne bode za vselej ostalo v grobu. Nikar tedaj preveč ne jokajte, ko vam neusmiljena smert iz naročja pograbi koga, katerega ljubi vaše serce. Nikar ne jokajte in se ne žalostite kakor oni, ki nimajo upanja. Recite raje, kakor je rekla Marta ob smerti svojega brata: „Vem, da bode vstal ob vstajenji, poslednji dan“! (Jan. 11, 24.) Ne jokaj vdova uboga, da ti v hladnem grobu počiva tvoj mož, da tam gnijje in prepeli ono iskreno serce, ki te je ljubilo toliko. Reci raje z Marto: „Vem, da bode vstal ob vstajenju, poslednji dan!“ Ne jokajte, ako vam je neusmiljena smert ugrabila brata, sestro, prijatelja. Pustite jokanje, pustite žalovanje, in raje recite z Marto: „Vem, da bode vstal ob vstajenju, poslednji dan“! Ne jokajte, stariši preljubi, ko vam dobrega in ljubelega otroka, ki vam je bil veselje in upanje starih let, položé v hladni grob. Entrat ga bode zopet videli; recite kot Marta: „Vem, da bode vstal ob vstajenju, poslednji dan!“ In čemu toliko jokate in toliko žalujete ve, uboge zapuščene sirote? Ah, res trohné in gnijó pod zeleno rušinjó tisti, ki so za vas tako dobro mislili, ki so za vas tako marljivo skerbeli in ljubili vas s toliko ljubeznijo. Ah res trohné in gnijó v črnej zemlji tiste roke, ki so za vas toliko delale; trohné in gnijó tiste noge, ki so za vas tolikokrat prehodile; červi lazijo po tistej glavi, ki je za vas toliko skerbela. Ali vendar vam pravim, nikar ne jokajte, nikar ne žalujte, kajti vaši preljubi stariši — bodo vstali; vi jih bode zopet videli, zopet se ž njimi sešli; ž njimi se veselili, nikoli več od njih se ločili. Tako se tolažite vi; tako se tolažimo tudi mi vsi, kedar se nam približa smertna ura; tako se tolažimo vsi, kedar neusmiljena smert ugrabi, kar je našemu sercu ljubo in drago. Tolažimo se s to sveto vero, da bode vstali, vstali od mrtvih!

Sklep.

Dragi moji, sedaj hočem skleniti svoj govor. Razložil sem vam danes, kako da je resničen in imeniten sveti nauk, ki se nahaja v enajstem členu sv. apostolske vere. Deržimo se tedaj terdno tega svetega nauka. Serčno tudi hvalimo Jezusa, ki nam je ta nauk ne samo iz nebes prinesel, ampak tudi zapečatil ga in poterdil s svojo smertjo in vstajenjem. Duša kerščanska, veseli se tedaj v Gospodu, ter radostno danes zapoj Aleluja! S svojim duhom vzdigni se gori v nebeške višave; tam gori je tvoja prava domovina, tam gori je Zveličar tvoj, tam gori te čaka neizrekljivo veselje. Ti pa, telo, ne boj se, da bodeš moralo strohneti; kajti samo tako moreš postati podobno poveličanemu telesu, s katerim je Jezus od smerti vstal. Ti pa preljubi od smerti vstali Zveličar naš, blagovoli nam

vsem podeliti to milost, da, kakor danes veselo prepevamo Alelujo, tako tudi enkrat vredni postanemo z vsemi svetniki v kraljestvu nebeškem vekomaj prepevati: Aleluja, Aleluja! Amen.

Pridiga za velikonočni ponedeljek.

(Kakošno naj bo naše duhovno vstajenje.)

„In sta vstala tisto uro, ter se vernila v Jeruzalem.“ Luk. 24, 33.

V v o d.

Po potu, ki pelje iz Jeruzalema v Emavs, sta šla dva učenca Jezusova. Bilo je videti na njima, da ju je zadela nekaka velika nesreča; kajti obraz jima je bil mračen, ter je kazal, da nosita v persih boleče in vžaljeno serce. Ko sta tako žalostna šla svoj pot, pridruži se jima nek tretji popotnik, kterega nista poznala. Kaj vama je, zakaj sta tako žalostna, kaj je, o čemur se razgovarjata? tako ju popraša ta neznani popotnik. In ko izvé, zakaj da sta toliko žalostna, začne jima razlagati sv. pismo, ter ju prepričevati, da je to vse moral terpeti Jezus, da postane zveličar sveta, in da gré v svoje veličastvo. O kako se je vnelo in razveselilo njuno tužno serce, ko sta slišala te lepe, sladke besede! Med tem pa se je tudi nagnil dan, in nastal je večer, in prispeli so v Emavs. Tu poprosita neznanega popotnika, naj bi ostal pri njima, in stopil v hišo. On privoli. Kedar je pa ž njima sedel za mizo, vzame kruh, blagoslovi in ga razlomi, ter jima ga podá. Na to se jima oči odpró, in spoznata ga. Bil je preljubi njuni Zveličar in učenik; ali tisti hip jima zgine izpred oči. Razveseljena učenca vstaneta tisto uro, in se verneta v Jeruzalem, naznanit ostalim učencem, kaj se jima je prigodilo na potu, kako sta namreč spoznala Gospoda po lomljenju kruha.

Postojmo tu, verni kristijanje, pa si iz tega, kar smo slišali, naredimo zveličalen nauk. Ta dogodba nam je nov dokaz, da je Jezus, kterega so judje križali in umorili, resnično živ vstal od mrtvih. Sreča, ko bi bili tudi mi o velikonočnih praznikih s svojo dušo vstali na novo življenje! Ta dva učenca, o kterima govori današnje sveto evangelije, sta vstala koj, vstala tisti čas, in se povernila v Jeruzalem. O da bi tudi mi tako vstali, pa koj, ter se povernili k Jezusu, od kterega smo se odvernili z grehom! Kristijanje in bratje, ako želite dospeti v nebeški Jeruzalem, vstanite tudi vi, vstanite iz groba svojih grehov, in obrnite se k Bogu! Danes vam hočem govoriti o duhovnem vstajenju, in pokazati:

Kakošno mora biti naše duhovno vstajenje.

Kakor je vstal Jezus, tako moramo tudi mi vstati z dušo. On je vstal hitro, brez odlašanja; vstal je resnično, da je bil ves nov; vstal je in potem ni umerl več. Tako moramo vstati tudi mi iz groba svojih grehov.

Vstati moramo: 1. hitro, 2. resnično in 3. stano-
vitno.

Glejte, o tem vam hočem govoriti danes. Sveta mati cerkev o velikonočnih praznikih veselo prepeva Aleluja! O da bi si tudi mi mogli veselo zapeti Alelujo! In to bomo zamogli, če vstanemo z Jezusom! Zato le dobro poslušajte mene, ki vam hočem govoriti v imenu Gospodovem!

Razlaga.

Vse, karkoli se je godilo, ko so Jezusa razpenjali na križ, kar se je godilo o njegovem pokopu, o njegovem vstajenju, meri na to, kakor nam terdi sv. Avguštin, da se naučimo, kako imamo ravnati svoje življenje. Vstajenje Jezusovo je tedaj izgled, je uzor našega duhovnega vstajenja; in zato nas opominja sveti Pavel, da „kakor je Kristus vstal od mrtvih, tako tudi mi v novem življenju hodimo“; (Rimlj. 6, 4.) to je, da se zbudimo na novo življenje, na življenje Bogu ljubo in prijetno. Kako pa je Jezus vstal iz groba?

1. Jezus je vstal hitro. On ni dolgo ostal v grobu, — samo do tretjega dne; tedaj ne cele tri dni. V petek ob treh popoldne je izdihnil svojo dušo, in ko je minul drugi dan, je v nedeljo zjutraj, na vse zgodaj, pred zarijo šel iz groba. Vstal je tedaj hitro; in tako hitro ter brez odlašanja vstanimo tudi mi iz groba svojih grehov! Odprimo oči, spoznajmo svoje nesrečno grešno stanje; spoznajmo, kaj nam služi k zveličanju, in vstanimo koj ta čas, ter se povernimo k svojemu Bogu! Ne recimo, da je še dosti časa za to. Kaj — ali je čas v naši oblasti, kaj — ali smo mi gospodarji časa? Ali ne more nas Bog poklicati na sodbo, preden se nadjamo? Ali ne more že nocoj tirjati od nas duše naše? Pa stavimo, da bomo še dolgo živeli na zemlji, in da bomo imeli voljo delati pokoro; ali imamo pa od Boga pismeno zagotovljeno, da bomo pokoro tudi opravili, in da bode prijetna Bogu? Odkladati na negotov čas to, kar je neobhodno potrebno k našemu zveličanju, to je strašna nespamet, grozna prederznost! Največa pa bi bila nespamet, odkladati pokoro na smertno uro. Kaj nas ne more smert pograbit naglo in nenadama, kar se pogostokrat godi po svetu? Ali vemo mar za gotovo, kakor sem bil že rekel, da bode Bogu draga in prijetna tako kesna pokora? Ne bodimo tedaj tako nespametni, ker ne vemo, ali bomo doživeli tudi samo jutrajšnji dan, in če bi tudi doživeli ga, ne vemo, ali bomo mogli delati pokoro, in ali jo bode Bog dopadljivo sprejel! Ninivljanci

so dobili od Boga štirideset dni; in vendar, če tudi so imeli časa toliko dni, vendar so koj prvi dan začeli pokoriti se, ter niso čakali drugega ali tretjega dneva. Mi pa, ki nismo gotovi ne za en sam dan, mi pa bi odkladali pokoro na negotov čas? Bog ne daj! Storimo danes, kar menimo storiti jutri! Vstanimo hitro, vstanimo brez odlašanja; vstanimo tako hitro in brez odlašanja, kakor današnja učenca; vstanimo tako hitro in brez odlašanja, kakor Savel! Nekdo leti poln jeze in maščevanja v Damask, da tam pogubi vse kristijane. Ali naenkrat zasliši glas Jezusov, ter koj pade na zemljo, ter zavpije: Gospod, kaj hočeš da storim? Ni tedaj čakal, ni odlašal, ni odkladal, ampak storil je hitro, storil brez odlašanja, ter je bil pripravljen, koj storiti vse, kar mu bo naložil Jezus. O ko bi bili tudi mi tako voljni in pripravljeni storiti voljo Božjo! O ko bi rekli kot Savel: Gospod, kaj hočeš, da storim? Ti hočeš, da neham grešiti, da se ognem tega — unega, da se varujem tega ali unega društva. To ti hočeš, in jaz hočem to storiti koj pri tej priči, storiti ta čas. O ko bi rekli: Gospod, kaj hočeš, da storim? Ti hočeš, da zapustim to ali uno hudobno navado, da povernem po krivi pridobljeno blago, da nadomestim bližnjemu storjeno škodo. To ti hočeš, in jaz hočem to storiti koj pri tej priči, storiti ta čas. To ti hočeš, in jaz hočem to storiti, ter si na vso moč prizadevati za svoje poboljšanje. Sreča, ko bi bilo temu tako! O kako bi se veselili tega vi, angelji nebeški, ki se bolj veselite nad enim grešnikom, ki se nagne k pokori, kot nad devet desetimi pravičnimi! Da pa se dopade angelom vstajenje vaše, mora biti ne samo hitro brez odlašanja, ampak

2. mora biti tudi resnično. Jezus ni samo hitro ampak tudi resnično vstal. Tako moramo tudi mi resnično vstati iz groba svojih grehov. Duhovno vstajenje naše ne smé biti samo navidezno; ampak kakor je Jezus resnično odperl grob, ter premagal smert, tako moramo tudi mi resnično vstati iz blata grehov ter premagati hudiča; moramo nadomestiti, ako smo komu v čem škodo naredili; moramo ga verniti na stezo zveličanja, ako smo koga s pohujšanjem zapeljali na pot greha; moramo se ogibati in sicer skerbno ogibati onih oseb, onih krajev, onih priložnosti, ktere so nas zapeljevale na greh; moramo berzdati in krotiti pohotnost telesno, ter se spremeniti, preroditi in v vsem obnoviti, kakor se je spremenil vstali Jezus: tako se moramo preroditi in spremeniti, da nas svet še spoznati ne bo mogel. Tudi vstalega Jezusa ni poznala Marija Magdalena, nista ga poznala današnja učenca, in niso ga poznali tudi drugi učenci ne, kedar je prišel k njim skoz zaperte duri. Ravno tako se moramo tudi mi spremeniti; tako bode naše duhovno vstajenje resnično. Vi, ki ste udani nečistosti, spremenite se v čiste; vi skopi spremenite se v darežljive; vi nemirneži in prepirljivci bodite od sedaj miroljubni, in vi prevzetni bodite ponižni. Slecimo s sebe staro kožo, pa se obnovimo, postanimo, kakor velela apostelj,

„nova stvar v Jezusu.“ (I. Kor. 2, 15.) O kako bi se veselili angeli v nebesih, ako bi se mi tako skozi in skozi spremenili! Prašal bi potem pekel: Kje je tisti ošabnež, ki je preziral in zaničeval vsakega? In veselo bi vsklikali angeli v nebesih: Ni ga več; ni več vaš, ampak je naš; kajti tisti ošabnež je sedaj ponižen! — Prašal bi pekel: Kje je tisti skopuh in lakomnež, kteremu je bilo veselje imeti polne žepe in škrinje? In veselo bi vsklikali angeli v nebesih: Ni ga več; ni več vaš, ampak je naš; kajti on živa svoje blago tako, kakor Bog zapoveduje. — Prašal bi pekel: Kje je oni odertnik, ki se je bogatil z žulji sirot, ki je derl vdove in sirote? In veselo bi vsklikali angeli v nebesih: Ni ga več; ni več vaš, ampak je naš; kajti on ne hrepeni več po krivičnem potu za tujim premoženjem. Tako bi se veselili angeli, tako bi odgovarjali peklu, ako bi bilo naše duhovno vstajenje pravo, resnično.

Ali kaj pa bode, če le samo na videzno vstanemo od mrtvih, in vendar ostanemo mrtvi? Kaj bode, ako sicer obetamo popboljšati se, pa se vendar ne popboljšamo? Ah joj nam takrat in prejoj, ako duhovno naše vstajenje ne bode pravo, resnično! Kar je bil rekel ljubljenecek Gospodov, sveti Janez, to bi se takrat moglo reči vsakemu izmed nas: „Vem tvoje dela: imé imaš, da živiš, pa si mertev.“ (Skriv. raz. 3, 1. Sreča, ko bi se to ne moglo reči nam nobenemu! Iz zato bratje ljubi, vstanimo resnično; vstanimo kot Jezus, ki je zapustil v grobu tudi tančico, v katero je bil zavil. Ravno tako tudi mi verzimo od sebe, če bi nam bilo tisto še tako pri sercu, verzimo od sebe, ker je bolje brez tistega, ki nas kazí v delu zveličanja, iti v svete nebesa, kakor zverniti se s tistim v v brezno peklensko! In če se nam to zdí težko, ako nas to stoji mnogo truda, pomislimo na večnega Boga, kterega smo žalili; pomislimo, koliko in kako velike grehe da smo storili; pomislimo na globoke rane, s kterimi smo si ranili neumerjočo dušo; pomislimo na neizmerno število milosti Božjih, kterih se nismo poslužili sebi na dobro; pomislimo na presveto kri Jezusovo, katero smo prelili s svojimi grehi, ter kot z nogami pogazili; pomislimo na sodbo Božjo, ki nas čaka; pomislimo na kazen večno, ktera nam ne odide, ako se resnično in prav ne spokorimo. Pomislimo na vse zadnje, če je pokora tudi težka, da nam je bode Bog olajšal s svojo milostjo; on nas bode poterdil in olajšal to, kar nam je težko, osladil, kar nam je grenko. Zbudimo se samo iz grešnega spanja, z vso silo prizadevajmo si rešiti se tistih tančic, ki nas vežejo na greh, in potem bodemo z milostjo Božjo lahko se popboljšali, in resnično vstali iz grešnega groba. Blagor takrat nam, in posebno, če poskerbimo tudi zato,

3. da bo naše duhovno vstajenje **stanovitno**. Kaj bi nam pomagalo in koristilo, preljubi, če bi vstali iz grešnega groba brez odlašanja in resnično, če pa bi kmalo zopet padli v ravno tisti grob? To nam bratje ne bi koristilo nič. In tudi nam bodi za

izgled vstali Jezus. On je vstal, pa ni umerl več; smert ni več imela oblasti čeznj; ravno tako tudi mi: ako vstanemo iz grešnega groba, nikdar več ne smemo nazaj pasti v tisti grob.

Predragi, duša moja se veseli vselej, kedar koli vidim, kako v obilnem številu prihajate k svetej spovedi, da se s skesanim srcem spovedujete grehov, da se jih kesate, in obetate poboljšati se. Kako se tu marsikteri tolče po persih, in kliče Gospoda nebes: Bog, usmili se mene grešnika! Kako tu marsikteri obeta poboljšanje, ter je pripravljen rajši preterpeti vse, tudi smert, kakor Boga žaliti z enim samim grehom. In res se marsikteri za nekaj časa zvestejši posveti službi Božjej, skerbnejši se varuje starih grešnih navad, in popravlja svoje življenje, in človek bi menil, da bode stanovitno njegovo poboljšanje, in da se nikdar več ne bode povernil v stare grehe. Ali žalibog, to ne traja dolgo; marsikteri se zopet zaplete v mrežo starih grehov, pade v tisti grob, iz kterega je nedavno častitljivo vstal. Ti pijanec, sklenil si trdno, da se hočeš poboljšati. Res si nekaj časa se ogibal neizmerne pijače, ali nisi ostal stanoviten v dobrem sklepu, ker si zopet padel v grešno navado; — vstal si, pa zopet umerl! Ti obrekovalec, sklenil si sicer trdno, da nikdar več ne bodeš odjemal bližnjemu poštenja ne dobrega imena. Res si nekaj časa deržal jezik za zobmi; ali nisi bil stanoviten v dobrem, kajti komaj si prišel v to ali uno društvo, pa si zopet padel v grešno navado; — vstal si, pa zopet umerl! Ravno tako tudi ti nečistnik, ti sužnik ostudnih telesnih poželjivost, tudi ti si sklenil trdno, da se hočeš poboljšati. Res si nekaj časa se ogibal tega greha, varoval si se tiste osebe, ktera je navadno razdražila v tebi nečisti ogenj; pa nisi bil stanoviten v svojem dobrem sklepu, zopet si se povernil v svojo grešno navado; — vstal si, pa si zopet umerl. In tako se pogosto godi nam vsem. Ah kaj vsega ne obetamo Gospodu Bogu, kedar se spovedujemo, kako malo pa spolnimo tega, kar obetamo! Res sicer, vstajamo iz grešnega groba, pa žalibog da kmalo zopet pademo v tisti grob! Ne vstajamo tedaj kot Jezus, ampak vstajamo kot Lazar, ki je res na besedo Jezusovo vstal iz groba, nekaj časa živel na svetu, nazadnje pa spet umerl. Kaj nam pomaga, če si privojskujemo krono nebeško, če jo pa koj zopet zgubimo? Kaj nam pomaga najti drogočeni biser, ako ga koj zopet zgubimo? Kaj nam pomaga, če se pobelimo kot sneg, če se pa koj zopet omažemo? Kaj nam pomaga vstati, če pa koj zopet umerjemo? Ali nismo, če tako ravnamo, kakor voda, o kterej pripoveduje Jozua, da se je povernila v svoj tok, ter tekla po tistej strugi, kot prej? Duša kerščanska, pomisli kaj delaš! Ti obetaš Bogu poboljšati se, odrekaš se grehom, kesáš se jih, in jih objokuješ; ali to vse traja morda samo dotle, da se ti ne posuše solze. Ni tedaj stanovitosti in obstojnosti v tem, kar skleneš in obljubiš. Krona večnega življenja se pa bo prisodila le tistim, ki stanovitni ostanejo do konca, zato je ti ne bodeš mogla doseči. Zatoraj bratje,

zavedite se, spametujte se, naj bi bilo drugačno — čisto drugačno vaše duhovno vstajenje! Odpravite stari kvas, otriesite se grešnih okov ali verig, slecite starega človeka, vstanite, in ne padite več; stojte trdno v zadobljeni ljubezni in milosti božje, skerbno si prizadevajte, da je ne zgubite nikdar več. „Ako ste vstali z Jezusom,“ tako nas opominja sv. Pavel apostelj, „iščite to, kar je zgoraj, kjer Jezus sedi ob desnici Božje.“

S k l e p.

Glejte bratje, tako mora biti naše duhovno vstajenje. Če tedaj želimo z Jezusom kedaj v kraljestvu nebeškem uživati velikonočno jagnje, vstanimo, kakor on, hitro in brez odlašanja, vstanimo resnično, da bomo vsi novi in drugi ter se nikari več ne povernimo v greh! Tako smemo upati, da bode vstali Jezus o tem velikonočnem času k nam prišel, da se nam bo pridružil, kakor se je pridružil učencema, ki sta šla v Emavs. Vstanimo tedaj, in se povernimo v Jeruzalem; vstanimo, in se obrnimo od nečistosti k čistosti, od nezmernosti k zmernosti, od ošabnosti k ponižnosti, s kratka: od grešnega življenja k pobožnemu, Bogu dopadljivemu življenju. Odmrmo grehu, in začnimo živeti za Boga, čednost in pravičnost. In če to storimo, veselili se bodo angelji v nebesih, ter bodo, kakor danes vstalemu Jezusu, tako enkrat tudi nam veselo zapeli: Aleluja! Amen.

Pridiga za I. povelikonočno nedeljo.

(Odkod nevera in kam pelje.)

„Ne bodi neveren, ampak veren.“

Jan. 20, 27.

V v o d.

Na svetu je ljudi zelo lahkovernih, ki vse, kar slišijo ali beró, koj tudi verjamejo. Taki ljudje se pogosto goljufajo, in zablodijo s pota resnice. Če so tudi gledé tega, kar se tiče svete naše vere tako lahkoverni, goljufajo se lahko; vse imajo za sveto resnico, karkoli beró v lažnjivih in brezbožnih bukvah, ali kar slišijo od hudobnih in malopridnih ljudi. O sreča, da se vi, bratje mili, skerbno varujete zmote, posebno pa v našem času, kjer se toliko lažnjivih bukev seje po svetu; v tem času, rekel sem, v katerem je med nami toliko hudobnih ljudi, ki bi nas radi, kar se tiče vere, Bog zná na kaj pregovorili in kam nas zapeljali.

Pa tudi drugačni ljudje se nahajajo na svetu, in žalibog njih je mnogo, ki so kesnoverni, da, nevernih senc. Kar ne vidijo s svojimi očmi, kar ne potipljejo s svojimi persti, tega nočejo verovati. Nekega takega nevernika predstavlja nam današnje sv. evangelije. Tomaža ni bilo vpričo, ko se je Jezus po slavnem svojem vstajenju prvič prikazal svojim apostelnom. Pripovedovali so Tomažu uni aposteljni, da so videli Gospoda, in ž njim se razgovarjali; on pa ni hotel tega verjeti, ampak je rekel, da, dokler ga ne vidi s svojimi očmi, in dokler se ga ne dotakne s svojimi persti, da ne bo verjeti. Tomaž, Tomaž! kaj govoriš, kaj delaš? Ali ne veš, da s tim zelo grešiš? — Zastonj! on ni hotel verjeti, ni hotel sprejeti tega, kar so enoglasno trdili ostali aposteljni, tako dolgo tega ni hotel sprejeti, dokler sam ni videl vstalega Gospoda, in slišal iz presvetih njegovih ust te besede: „Ne bodi neveren, ampak veren“! No, odpustimo mu mi! kajti, kakor učijo sv. Gregor, Avguštin in nekteri drugi sv. očetje, Bog je zato dopustil, da je Tomaž padel v nevero, da se vterdimo v tej veri on in mi vsi, da je Jezus gotovo vstal.

Ali takega izgovora nimajo neverniki današnjega časa, ki se svojevoljno vstavljajo spoznanju Jezusove vere, ter živé brez Boga in brez vsake vere. Oni bi mogli, ko bi le hoteli, spoznati Božjo resnico; ali oni tega svojevoljno nočejo, ter iz gole strasti zamestavajo to, kar bi morali verovati kot pravo, živo resnico. Ali žalibog, dovolj je takih ljudi med nami! Čim več jih pa je, čim prederznejše dviga nevera svojo glavo, tim čverstejšé in terdnejši deržimo se mi Jezusa Kristusa in njegove svete cerkve; kajti znano je, da je nevera velik greh, ki zasluži, da se ostro kaznuje. Da se o tem prepričamo, hočemo danes preiskovati te dve reči:

I. Odkod pride nevera; in

II. Kam pelje nevera?

Radi in zvesto me poslušajte! Ti pa, večni Bog, dotekni se z živo žerjavico mojega jezika, in užgi mi serce vsaj z eno iskrico milosti svoje, da tako razsvetljen in okrepljen morem s koristjo oznanovati tvojo besedo.

I. del.

Prašate me, dragi moji, odkod pride nevera. Na to vam odgovorjam:

1. Pride iz prevzetnosti. Ošaben, prevzetan človek lahko postane nevernik. Nisem li razumniši in bolj učen, kakor drugi? tako govori ošabni človek sam sebi: čemu tedaj naj naslanjam svojo vero na spričevanje drugih ljudi? Ali ne morem sam razložiti si vseh skrivnosti, bolje razložiti in raztolmačiti, kakor kdo drug? In gotovo, on si jih razlaga in tolmači po svojej glavi, po svojej čudi, pa ne po volji Božjej. Kako vero si potem napravi,

to si morete, bratje mili, sami misliti; in le presodite, ali ne mora pri takem umnovanju nehati ona vera, ki je svetega Pavla tako vnela, da je vskliknil: „O globočina bogastva, modrosti in znanja Božjega! Kako nerazumljive so njegove sodbe in neizvedljive njegove pota! Zakaj kdo je spoznal misel Gospodovo, ali kdo je bil njegov svetovalc?“ (Rim. 11, 33, 34.) Tako piše sv. apostelj Pavel. No, ali govori tako ošabni človek, namreč tisti, ki se povzdiguje s svojim umom, ter misli, da sam vse najbolje vé? Nikakor ne, bratje mili! Ošaben človek ne misli tako, ne govori tako; njemu je težko verovati, kar verujejo drugi; in zato sam sebi dela vero, ter ne mara za to, kar drugi verujejo kot pravo, živo resnico. Že sv. Avguštin je rekel, da je prevzetnost mati vseh krivoverstev. In dokaz temu so vse stoletja. Ah, koliko jih je, ktere je prevzetnost izključila iz Jezusovega ovčnjaka! Koliko jih je, ktere je ona odpeljala od studenca žive vode k gnjili luži krivoverne in nejevere! To bi mogel dokazati iz letopisov vseh narodov: pa le kratko omenjam, da je Arij, Nestorij, Fokij, Martin Luter, Kalvin da so ti in vsi drugi neje- in krivoverci postali le iz gole prevzetnosti. Ošabnost tudi dan danes slepi marsikterega, da veruje več sebi, kakor cerkvi živega Boga, ktera je steber in temelj vse resnice. Ošabnost je vzrok, da so mnogi tudi sedaj še tuji tistemu domu, ktereга je Jezus postavil na skalo, in za ktereга je rekel, da ga ne bodo premogle vrata peklenške. — Da, po ošabnosti tudi mnogi izmed nas postanejo neverni. O kako marsikoga, če je tudi v katoliškej cerkvi rojen, edino ošabnost napihuje, da ne dela tega, kar bi moral delati kot katoličan. Zakaj ne hodi marsikdo v cerkev, zakaj zanemarija molitev in službo Božjo? Ošabnost ga odvrtače od tega. Zakaj nekteri ne hodijo spovedovat se in prejemati sv. obhajilo? Ošabnost jih odvrtača od tega. Zakaj nekteri ne verujejo naukov nezmotljive cerkve? Zavoljo ošabnosti, ktera jih napihuje, da se imajo za nezmotljive. Ošabnost, ti prokleta ošabnost, kjer se ti vgnjezdíš, tam propada vera, tam se neveri široko odpirajo vrata!

2. Nevera pride iz grešnega in razuzdanega življenja. Bratje dragi, dokler živi človek po Božjej volji, ne dvomi o ničemur, kar je Bog razodel, ampak vse rad veruje. In zato je rekel Jezus, Gospod naš: „Kdor se bode ravnal po mojem nauku, ta se bode prepričal, da je od Boga.“ Ali, ako zablodi človek na stranske pota, ter vdari po grešnem potu, ako se udá grehu: tedaj se mu dozdeva vse dvomljivo in neresnično. On ne veruje, ker noče po veri živeti. Post, spoved, pokora, — to je vse neprijetno in nasprotno njegovemu razvajenemu telesu. Ker tega ne more spolnovati, rad bi prepričal samega sebe, da to ni tako, da so to gole ljudske izmišljije in duhovske novotarije. Od tod izvira, da je med nami, če tudi nam sveti prava luč svetega evangelija, veliko takih, ki so katoličani le po imenu, ki pa ne verujejo, kar zapo-

veduje verovati sveta katoliška cerkev. „Hudoben kristijan, ki ne živi po nauku sv. evangelija, lahko zgubi vero, kedar ga napade kaka skušnjava.“ In ni drugače, mili moji! Človek, ki je pogreznjen v sladnosti tega sveta, ter živi po poželenju svojega telesa, ne dá se rad vezati postavam; on hoče brez vsake graje, brez vsakega motenja, brez vsakega grizenja svoje vesti vstrežati svojim grešnim željam. In zato mu ni ljubo in po volji to, da živi večni Bog v nebesih, da ga čaka sodba, da je pekel. Tedaj, da se mu ni treba bati Boga, ostrega sodnika in maščevalca vsega hudega, rad bi prepričal sam sebe, da ga ni, in pravi z bedakom pri Psalmistu: „Ni Boga!“ Da mu ni treba zatajevati samega sebe, da se mu ni treba podvreči sladkemu jarmu Jezusovemu, ter hoditi za Jezusom, noče nič slišati, kar je rekel Jezus: „Kdor hoče priti za menó, naj zataji samega sebe, zadene svoj križ, in hodi za menó.“ (Mat. 16, 24.) Da se mu ni treba odreči priljubljenemu premoženju, noče verovati, kar veli sv. pismo skopim, da ne bodo prišli v kraljestvo nebeško. Da se mu ni treba zderževati razuzdanosti in nečistosti, noče verovati, da obstoji tisto od žvepla in neugasljivega ognja bukliče jezero, o katerem govori sveto pismo; zato bi rad pregovoril in prepričal samega sebe, da to ni noben greh, da kdo živi in dela po svojih mesnih željah. In tako bi grešni človek, da bi le mogel, zaničil svojo vero, zaterl sv. pismo, zrušil nebesa in pogasil pekel. Tega pa ne govorim jaz sam od sebe; to resnico potrjuje tudi negoljufiva beseda Božja, ko veli: „Vino in ženske storé, da modri odstopijo od vere.“ (Sir. 19, 2.) Izgled tega imamo na Salamonu. Kako bogaboječ, kako moder je bil ta kralj, dokler je hodil po potu čednosti in pobožnosti! Ko pa se je bil udal grešnemu življenju, ko je bil priljubil ženske, kako hitro se mu je serce od Boga odvernilo! Verni kristijani, naj vam služi ta izgled za zveličansk opomin! Kakor je marsikdo med nami posnemal Salomona v grehu, ter se kakor tudi on, odvernil od Boga, od vere; vendar ga, žalibog redko kdo posnema v pokori, redko kdo se hoče obrniti k gospodu svojemu Bogu! — Če se želite, bratje mili, prepričati na lastne oči, da grešno in razuzdano življenje vodi v nejevero, pogledjte le tega ali to, ktereга poznate, in za kogar veste, da spada v število nesrečnih nevernikov. No, kako je živel prej, preden je odpadel od vere? Ali je bil tudi tedaj tak, dokler je še živel pobožno in bogoljubno? Ni bil, gotovo ni bil tak. Nejeverec je postal, potem ko se je prej udal grešnemu življenju. Prej je postal mertev člen Jezusovega telesa, poznej še le nejeverec; prej je postal človek grešen in razuzdan, potem še le mu je zoperno postalo vse, kar ga je opominjalo, naj berzda svoje meso; zopern mu je postal post, spoved, molitev, pridiga, cerkev in služba Božja. Sedaj ne veruje, da so vice, da je pekel; zakaj da ne veruje? — Zato, ker je grešnega in napečnega življenja. Ne veruje, da so bili na svetu ljudje, ki so sloveli zavoljo posebno svetega živ-

ljenja, in da se ti svetniki sedaj veselijo v svetem raju; in zakaj ne veruje? — zato, ker je grešnega in napečnega življenja, in ker meni, da so vsi ljudje enako hudobni in brezbožni, kakor je on. Nejevernik, poboljšaj svoje življenje, živi kot pravi katoličan, potem boš tudi hotel verovati, kot pravi katoličan.

3. Nu povernimo se k Tomažu, pa preiskujmo, zakaj on ni hotel verovati? Bog ne daj misliti nam, da je ta sveti učenec Jezusov s prej navedenih vzrokov postal nejeverec. Ne, bratje mili! njega ni prevzetnost, ni grešno življenje zapeljevalo v nejevero. Nekaj družega je bilo krivo temu. Poiščimo tudi še tretji motni studenec, iz katerega izvira kalna voda nejevere. Dogodi se, dragi moji tudi dobrim ljudem, da se jim dozdeva to ali to nemogoče, neverjetno; in tako je tudi naš sveti apostelj Tomaž postal nejevernik, ker je menil, da je nemogoče, da Jezus, ki je umerl na križu, ter bil pokopan, zopet živi živ na zemlji. Ravno to menijo tudi sedaj mnogi, da je to in uno nemogoče, in zato tudi ne verujejo tega, česar ne morejo preseči in zapopasti s svojim umom. Pa, kako je to abotno! Ti umerjoča stvar, ti hočeš, da vidiš tu v zemeljskem prahu, kar ti je Oni gori nad zvezdami, oni večni in nedosežni Duh pokrili s temnim zagrinjalom? Ti červič zemeljski, ti hočeš, da z omejenim svojim umom umeš Boga, ki prebiva v nepristopnej svitlobi? Počakaj malo, kedar dojdeš v nebo, tedaj hočeš gledati z licem v lice, kar sedaj gledaš kot v zerkalu. Bog bi prestal biti Bog, skrivnost ne bi bila skrivnost, ako bi slabo tvoje oko moglo predreti v sveto to globočino. Poglej o človek! le malo okoli sebe po svetu, koliko je naravskih stvari, katerih ne moreš umeti s slabo svojo pametjo! Povej nam, kako je to, da doli z modrine nebeške ne pade rumeno solnce? Povej nam, kako se to godi, da se glas, katerega spustiš iz ust, razlega po ušesih tisočim ljudem? Povej nam, kako se to godi, da se ti jed, s katero se hraniš, preminja v kri in meso? Povej mi, kaj je ogenj, kaj luč, kaj je elektrika itd. Ti molčiš, ker ne veš, kaj bi odgovoril! Glej, naravskih stvari ne moreš preseči, Božje resnice bi pa rad zapopadel s svojim slabim razumom! „Nikar ne išči, kar je za-te previsoko, in ne pretehtuj, kar tvoje moči presega, da se ne goljufaš v svojej sodbi“, tako te opominja modri Sirah. Nemogoče se ti zdi, da so tri persone en sam Bog, ali da Bog prebiva v treh osebah, pa ravno tu se goljufaš v svojej sodbi. Nemogoče se ti dozdeva, da se ti odpró vrata nebeškega kraljestva, kedar jih odpre duhoven s ključem, ki ga je dobil od Jezusa; pa ravno tu se goljufaš v svojej sodbi. Nemogoče ti se dozdeva, da Jezus pri sv. maši z nebes hodi na oltar, in da se skrije v podobo belega kruha; pa ravno tu se goljufaš v svojej sodbi. Tvoja pamet je preslaba, da bi to presegla; božja modrost in vsegamogočnost naj ti je porok, da je temu res tako. Bog več ve, več zna, več more, kakor ti slabotna grešna stvar. Zatoraj ne bodi neveren, ampak veren! —

II. del.

Kakoršno drevo — tako sadje, kakoršen studenec — taka voda. Nejevera je malopridno drevo, torej ne more roditi dobrega sadu. Nejevera je malopriden studenec, torej ne more dajati čiste, zdrave vode. Po tem takem že sami lahko spoznate in sprevidite, kam da pelje nejevera. Človek brez vere, človek, ki je spravil iz svojega serca Boga in njegovo sveto postavo, tak človek je nevaren in škodljiv celemu človeškemu društvu pa tudi sam sebi.

1. Človek neverni je nevaren in škodljiv celemu človeškemu društvu. Tak človek je zmiram pripravljen delati zoper božje in človeške postave, kolikorkrat se mu kak dobiček kaže ali kolikorkrat upanje ima, da ostane to pred ljudmi skrito. Ali se je od človeka nejeverca nadjati zvestobe in prijateljstva? Zelo se goljufate! Kajti kdor ni zvest Bogu, tim manj je zvest človeku. Ne hvalim tega, kar je storil kralj Teodorih, pa vendar hočem tu povedati, kaj je storil. Teodorih ni bil katoličan, ampak služabnik njegov je bil katoličan. Ta se je pa njemu za ljubo odpovedal veri. In kaj stori kralj? Ali ga je mar pohvalil ali obdaril? Ne! Vkončal ga je s svojo lastno roko, rekoč: „Ni mogoče, da človek, ki se izneveri Bogu, da je zvest kakemu človeku!“ Tako je, bratje mili! od brezvernega človeka se ni nadjati zvestobe. — Morda je pa vendar-le pošten v društvenem življenju, morda v samskem stanu živi čisto in zderzno, v zakonskem stanu pa hrani zakonsko zvestobo? Ako se tega od njega nadjate, zopet se zelo motite: kajti na ternju ne raste jabelka, niti rodi tern okusnega grozdja, niti kopina sladke smokve. Že Izajija prerok je djal: „klor je nezvest, nezvesto dela.“ (Iz. 21, 2.) Ni li pravo rekel? Žalibog, kogar ne veže ljubezen do Boga, kdor se ne boji Gospoda gori nad zvezdami, ta ne gleda, kaj je dolžen bližnjemu; ta je vedno pripravljen za svojo korist in osebno svojo slast pokvariti srečo in kaliti veselje drugim ljudem. Tak, kedarkoli se mu kaže kak dobiček ali kako veselje ali kaka sreča iz tega, da zataji Boga in svojega bližnjega, gotovo bo tudi storil; on ne vé, pa tudi noče vedeti, kaj zahteva pravica, kaj ljubezen bližnjega; on se ravna samo po enem pravilu: delaj, kar ti drago, samo glej, da se ne izdaš. In zato živi po poželjenju svojega grešnega telesa: brezobzirno razdira zakonsko zvestobo, skruni deviško čistost, črni in blati bližnjemu pošten obraz, guli in zatira udove in sirote, ter ni ga greha ni napečnosti, ktere ne bi storil, samo ako ima k temu časa in priliko. Glejte, tak sad zori na stebli nejevere, tako nejevera široko odpira vrata vsem napečnostim, vsem pregreham! Če sedi nejeverec na prestolu, ah jokajte se umerljive oči nad ubogimi podložniki! Ni jim on oče, kakor bi moral biti, ampak nemil okrutnik, žejna pijavka. Če je podložnik nejeverec, on ni zvest niti pokoren, ter je pripravljen in gotov na vse, tudi na najhujše, samo ako se mu

ni bati kazni. Ako na sodnem stolu sedí nejevernik, on previja postavo in pravico svojevoljno, iz resnice dela laž, iz laži resnico ter ne sodi po duši, ampak po osebi, prejemlje darove in da se podkupiti. Nejeverec ni dober sosed, kajti pri vsem, kar dela, gleda samo na svojo korist, sosed pa naj mu ostane ali pade, naj je srečen ali nesrečen. Nejeverec je zvita lesica in goljufica v trgovini, v kupovanju in prodaji; kajti on gleda samo na svoj dobiček, ne pa na dušo. Nejeverec tudi ni zvest zakonski mož; kajti ženitbena zveza in zvestoba, katero je obetal pred oltarjem, ste mu samo šala in detinska igrača. Ah, uboga žena, obžalujem te, ako ti je mož nejeverec. Ti si mu zaupala srečo svojega življenja, ti si mu se vdala z vso dušo, in si obetala si ž njim sladki raj na zemlji; ali žalibog! Kmaló se ti je pokazal volk v ovčjej koži, ki ti ubogo goljufano serce polni s černo tugo in žalostjo. Ti si sicer držala pred oltarjem dano besedo, ali on je ni, kajti brez vere je in strahu Božjega. In vi sirotni otroci, katerim je oče nejeverec, ali pa mati nejevernica, nad vami, ko bi mogli, jokali bi angelji v nebesih! Ah, bolje bi bilo za vas, da se niste rodili, kakor da so vas porodili taki stariši! Vse drugo vas učé, samo ne poznati Boga in njega ljubiti; učé vas, kako se morete dopasti in prikupiti svetu: ali ne, kako da se priljubite gospod Bogu, kako si pridobite svete nebesa. Toda joj takim starišem, pa joj tudi vsakemu nejevercu, kajti nejeverec ni samo nevaren in škodljiv člen človeškega društva, ampak on je

2. tudi sam sebi največji sovražnik, on sam sebi največ škoduje; ker si podkopava časno srečo, in se pripravi ob večno življenje. Sveti Bogomil, Antijohiški škof, primerja človeka nejevernika ladiji, ktera je nabasana z dragocenim blagom, ktera vtone v globini morskej. In tako je, premili bratje! Življenje nejevernikovo je kot ladija na vihnem morju; kajti kdor ne veruje v Boga, on ne more zapopasti in uživati tistih sladkost in milost, ktere izvirajo iz prave žive vere. On nima miru v svojem sercu, ki je podobno suhemu studencu, studencu brez vode. Duša mu gladuje, on pa nima kruha življenja! duša mu žeja, on pa nima nič, da si bi jo napojil. Njemu nobena luč ne razsvetljuje duševnih tmin; on nima upanja, nima radosti, nima tolažbe, kedar ga zadene kaka nesreča in žalost, kedar pritisne kaka nadloga. On verže od sebe palico, na katero bi se mogel opirati, kedar mu zderkne noga na gladkej stezi tega življenja; on verže od sebe sidro, s katerim bi se mogel rešiti, kedar potegne vihar tega življenja. Sodite sami, bratje mili! kaj more odvrčevati od hudega človeka nejeverca, če ga ne odvrčuje vera, vera v Boga, pravičnega sodnika in maščevalca vsega hudega? Kaj ga more poterlovati v dobrem, prašam vas, kaj naj vnema ga, lepo, pošteno in kerščansko živeti, če ga ne krepí vera, vera v Boga pravičnega, ki zvesto plačuje vse dobro? Kaj naj tolaži ga, prašam vas še enkrat, tolaži v tugi, in

žalosti, če ga ne tolaži vera, vera v Boga, ki premodro ta svet ravna in vlada, tako da, kar Bog stori, vse prav naredí?

In kaj še le naj rečem, kedar se približa mračnim in temnim vratom neznane večnosti? Ah, kako mu hoče takrat biti pri sercu! Povej nam, nejeverec, ali si kedaj slišal o tistem ognju, ki ne ugasne nikdar? Ali si kedaj slišal o strašnih tminah, o katerih je govoril Jezus? Ali si kedaj slišal o tistem červu, ki vedno grize, in nikdar ne zgrize? Glej, vse to tebe čaka! Jaz te ne obsojam, Bog ne daj tega, — jaz vem, da je Bog neskončno usmiljen. Ali Bog ni le samo usmiljen, ampak je tudi pravičen. On sam pravi: „Kdor ne veruje, je že sojen.“ (Jan. 3, 24.) In kako ti bode pri sercu takrat, kedar pojdeš na sodbo Božjo, kedar ti reče pravični sodnik: Ako bi bil ajdom razodel svojo vero, kakor sem jo tebi, bili bi verovali; ako bi bil ajde razsvitlil s svitlobo svoje vere, bili bi verovali. Tebi sem razodel, kar njim do sedaj nisem razodel; tebi sem razodel, da so nebesa pripravljene tistim, ki spolnujejo moje zapovedi; ti pa nisi nič storil, s čim bi si jih bil mogel zaslužiti. Tebi sem razodel, da večne kazni čakajo tiste, ki nočejo spolnovati moje volje; ali ti za nje nisi nič maral, prestopil in lomil si moje zapovedi. Ti si nalašč preziral in zametal mojo vero, nalašč protivil se mojemu nauku, za to poberi se od mene! In zaslišal bodeš iz mračne peklenške globočine plač in jok obsojenih, in tudi ti pojdeš tje, da pomnožiš število njihovo. Tudi ti pojdeš tje, zraven boš pa videl neskončno srečo izvoljenih v nebesih in boš zdihoval v obupnosti, kakor stoji v bukvah modrosti: „Ti so, ki smo jih imeli nekdaj v smeh in v zasramljiv pregovor. Mi neumni smo njihovo življenje imeli za nespamet, in njihov konec za nečast! Glej! kako so zdaj štetí med otroke Božje, in njihov del je med svetniki. Mi pa smo zgrešili pot resnice in luč pravice nam ni svetila, niti solnce spoznanja nam vzhajalo.“ (Modr. 5, 3—6.)

Sklep.

Človek! eno samo imaš dušo; ako jo zgubiš, zgubil si jo za vekomaj! Ne bodi tedaj nejeveren, ampak veren; ako v tebi tli še le ena iskrica, da kaj občutiš, slušaj, kako zavoljo tebe zdihuje katoliška cerkev, ona cerkev, ktera te je porodila in odgojila. Kaj sem ti storila? tako zdihuje ona, ali s čim te žalila? Povej, zakaj se mi odteguješ in zakaj mi nasprotuješ? Ali zato, ker sem te od otročjih tvojih nog dojila z mlekom svojega nauka. Ali mi zato obračáš herbet, ker sem ti odpirala nebeško blagajnico sv. zakramentov, ali se mi zato sedaj upiraš? Ali zato, ker skerbim za tvojo srečo, za tvoje zveličanje, ker za tebe molim, za te darujem in kervave solze prelijam; ali se mi zato posmehuješ? Ah, kar bi ti imela storiti, vse sem ti storila. Peljala sem te iz Egipske tmine na Božjo svitlobo; pa glej, ti si se v njo nazaj po-

vernili! Sin moj, hčerka moja! zakaj mene toliko merziš? Ali ne veš, da tako dereš v prepad, v prepad časni in večni? Zablodilo si dete moje, zablodilo; ali verni se k meni, — k materi svojej, ktera te ljubi in miluje, ter ne bodi nejeveren, ampak veren! Spominjaj se svojega rajnega in bogoljubnega očeta, ki so te odredili v strahu Božjem; spominjaj se svoje rajne, dobre in skerbne matere, ki so te vedno vnemali k pobožnosti. Zarotim in zaklinjam te na njihovo ljubezen, s katero so te ljubili, na njihov sladki spomin, na njihove molitve, ktere so pogosto za tebe pošiljali k nebeškemu Očetu, zarotim in zaklinjam te na njihov poslednji vzdihljaj, s katerim so ti še v poslednjem trenutku svojega življenja pričali svojo ljubezen do tebe. Zarotim in zaklinjam te na Boga in neumerjočo tvojo dušo, na nebesa in zveličanje tvoje, zarotim in zaklinjam te, prosim te, ne bodi nejeveren, ampak veren! Ne zapiraj svojevoljno svojih oči svetlobi Božje resnice. Ne pripisuj drugim, ampak sam sebi, ako ne vidiš, kar je videlo in še sedaj gleda na tisoče ljudi. Sumi, dvomi, zanikuj, taji, zasmehuj in zamečuj, kakor ti drago, resnica vendar ostane resnica. Ali morda ne bode zato sijalo solnce, ker ga ti, slepec, ne vidiš? Ali bode zato minul pekel, ker ti ne veruješ, da je pekel? Ne, ne! „Resnica Gospodova ostane vekomaj!“ (Psal. 116, 2.) Ostati hoče, če je tudi ti ne veruješ. Vedi, da brez vere ni mogoče Bogu dopasti, in da nejevera zapira vrata nebeške. Ne bodi tedaj nejeveren, kličem ti poslednjokrat, ampak veren! Amen.

Pridiga za II. povelikonočno nedeljo.

(Kat. cerkev je pravi Jezusov ovčnjak.)

„In bo en ovčnjak in en pastir.“
Jan. 10, 16.

V v o d.

Dobrega pastirja sam sebe imenuje Jezus v današnjem sv. evangeliju. In, ali ni s polno pravico tudi smel tako imenovati se? Dober pastir pozná svoje ovce, njé ljubi, za njé skerbi, vsake nevarnosti jih varuje in brani, ter je pripravljen vse preterpeti, in tudi življenje dati, samo da bi bilo ovcam prijetno in dobro. Pa glej, tako in še mnogo bolje je Jezus ljubil svoje ovce. On je za nje storil vse, kar le more dober, — da! najboljši pastir storiti za svoje ovčice. On ni dal nobenej poginiti; on je iskal zgubljeno, iskal tako dolgo, dokler jo je našel, ter na svojih ramah prinesel v svoj ovčnjak. Da! dobri in najboljši pastir dá tudi življenje za

svoje ovčice, ter s tim jasno kaže, kako so mu mile in drage. Storil je Jezus za svoje ovčice tudi to in dal za nje svoje življenje. Prej pa, da se je vernil k svojemu Očetu nebeškemu, dal je mesto sebe ovčicam druge pastirje, katerim je naložil za-nje skerbeti, kakor je tudi on skrbel. On jih je izročil in zaupal milim svojim apostelnom, posebno pa sv. Petru, kateremu je rekel: „Pasi moje jagnjeta, pasi moje ovce“!

Jezus pa v današnjem sv. evangeliju tudi pravi, da so tudi take ovce, ki niso iz njegovega ovčnjaka. Tudi zastran teh pravi, da jih mora k sebi pripeljati, in potem bode „en ovčnjak in en pastir.“ Že se je spolnilo, bratje mili, to prerokovanje gledé enega ovčnjaka in enega pastirja; kajti imamo pravi ovčnjak, v katerem išče stanovanja vsaka prava ovčica Jezusova; imamo pa tudi enega pastirja, ktereга glas posluša vsaka zvesta ovčica. Toda žalibog, mnogo je še sedaj ovčic, ki se ogibljejo tega pravega ovčnjaka, ter še ne poslušajo glasu pravega, edinega pastirja. Verujejo sicer v Jezusa Kristusa, in se imenujejo kristijani; ali vendar le blodijo, ker nimajo prave Jezusove vere, in si stavijo različne ovčnjake po svojej volji. Ali povejte mi, ali ni samo ene vere oznanoval Jezus? ali ni postavil samo eno cerkev? Povejte mi, ali niso apostoljni oznanovali samo eno vero, in ali ni eden izmed njih razločno napisal: „En Gospod je, ena vera, en kerst.“ (Efež. 4, 5.) Ni drugače, mili moji! Samo ena je resnica; in zato samo eden more biti pravi Jezusov ovčnjak, ena vera samo more učiti vas pravi in čisti Jezusov nauk. Ker je pa samo ena prava vera, in samo en pravi Jezusov ovčnjak: toraj je jako, — jako potrebno, da vemo, ktera je prava vera, in kateri je pravi Jezusov ovčnjak? Jaz pravim, da je katoliška cerkev pravi Jezusov ovčnjak.

Morda želite slišati dokaze, želite vedeti: zakaj? Zato, bratje mili,

1. ker je vera, ktero nas uči katoliška cerkev, boljša kakor vsaka druga vera, in

2. ker sam Bog poterdjuje, da je katoliška vera prava vera.

To je zapopadek in razdelitev današnjega mojega govora. Bratje mili! danes se hočete prepričati, da ste ndje prave Božje cerkve, da ste ovčice pravega Jezusovega ovčnjaka; in to vam bode gotovo vpokojilo serce in poterdilo vas v veri. In zato se nadjam, da me hočete radi in pazljivo poslušati! Govoril bom v imenu našega najboljšega pastirja Jezusa Kristusa!

I. del.

Katoliška vera je boljša kakor vsaka druga vera; kajti ona je sveta in zveličavna, da! svetejša in zveličavniša, kakor ktera koli druga. Gotovo, v nobenej drugej veri ne more človek postati

1. tako dober in pobožen, kakor v katoliškej veri. Kar imajo dobrega v sebi druge vere, to ima tudi ona. Le pogledjte, kaj verujejo naši bratje, ki so sicer kristijani, — pa niso katoličani. Vsi verujejo v Boga Očeta, Sina in sv. Duha, to pa verujemo tudi mi. Oni imajo presveti zakrament sv. Rešnjega telesa; pa kaj pravim, da ga imajo? Nimajo ga v tistej meri kot mi; kajti sami uče, da je to samo kruh, spomin, prilika, znamenje. Oni verujejo v večno življenje, pa tudi mi verujemo. Oni imajo sv. pismo, pa ne bi ga imeli, ako bi ga od nas ne dobili; mi smo tedaj prej imeli ga, in imamo ga tudi sedaj še. Oni molijo Boga, in tudi mi tako; oni imajo molitev Gospodovo, pa tudi mi jo imamo. Karkoli tedaj oni imajo dobrega in zveličavnega, to imamo tudi mi. — Toda mi imamo razun tega še mnogo dobrega in zveličavnega, česar nimajo oni. Tu v katoliškej cerkvi, bratje mili, izvira vam sedem virov Božje milosti, ktere nam je zapustil Jezus, da se ž njimi očistimo, posvetujemo. S sv. kerstom ste se prerodili za večno življenje, in s sv. birmo ste se poterdili za na pot po tem zemeljskem življenju. S sv. pokoro si zdravimo bolno dušo; z angeljskim kruhom pa jo hranimo in poživljamo. Po zakramentu sv. poslednjega olja dobivamo polajšanje v težkej bolezni, dobivamo krepilo za dušo, včasih pa tudi zdravje telesno. Po zakramentu sv. posvečevanja dobivamo apostolskih duhovnov, dušnih pastirjev in delilcev Božjih zakramentov. In slednjič, da se razširja Božje kraljestvo na zemlji, in nebesa polnijo z zveličanimi duhovi, deli se vam pri zakramentu sv. zakona posvečenje in blagoslov. In samo od vas zavisi, bratje mili, da vredno in dostojno poslužujete se teh posvečujočih zakramentov in se tako posvetite in Bogu priljubite na zemlji, tam pa se zveličate večno!

In sedaj idite, pa pregledjte vse vere, kar se jih je odcepilo od katoliške cerkve. Ali nahajate v kateri toliko pripomočkov, da se posvečujete, kolikor v tej svetej veri? Gotovo ne; in zato pravim, da je katoliška vera boljša, kakor ktera druga! In gotovo se očisti, vžlahni, posveti vsaka duša, v ktero se prav vreže katoliška vera. To nam priča tudi skušnja vseh časov. Katoliška cerkev je porodila in odgojila najzlahtnejših in najboljših ljudi, kar jih je kedaj žarko solnce obsevalo; porodi in odgoji jih v vsakem narodu, v vsakem času, v vsakem stanu. Kdo je porodil in odgojil lepo število svetih očetov in cerkvenih učenikov, katerih učenost se sveti še dan danes? Katoliška cerkev je porodila in odgojila jih. Kdo je porodil in odgojil tiste velike dobrodeltce človeštva, ki so vse svoje življenje posvetili delu kerščanske ljubezni in službi svojega bližnjega, katerih spomin se blagoslovlja še dan danes? Katoliška cerkev je porodila in odgojila jih. Kdo je, prašam vas nadalje, porodil in odgojil brezštevilno veliko svetih spoznavalcev in mučencev, ki so telo svoje za živo žertvo darovali Bogu? Kdo lepo število svetih mož in žen, mladenčev in devic, starcev, udov in ljudi

vsakega stanu, ki so v življenju tu na zemlji drugim svetili s posebno svetostjo, ter se sedaj z Jezusom Kristusom veselijo v nebesih? Katoliška cerkev jih je porodila in odgojila. O ko bi nam se odperle krasne nebesa, ko bi mogli s telesnimi očmi pogledati v nadzvezdne prebivališča, gotovo bi zagledali pred Božjim prestolom brezštevtilno rajdo svetih in proslavljenih prijateljev Božjih. In če jih poprašamo: Po čem ste vi, Božji ljubljenci, postali tako sveti, da vam je dano gledati Boga z obličja v obličje? Odgovorili bi nam, da se imajo to zahvaliti Božje milosti, ktere jim je bil Bog obilno podelil v katoliškej cerkvi. Ali mislite, premili, da je samo v prvi dobi krščanstva tako srečno in blagovito delala katoliška vera? Vedite, da ta vera nikdar ni zgubila svoje blagovite moči; ona vedno ljudi ožlahnuje in posvečuje! V vsakem stoletju je bilo v katoliškej cerkvi pravovernikov, ki so sijali s svitom svojega svetega življenja kot sijejo zvezde na ponočnem nebu. Ali ne veste, da je ona tudi v kasnejši dobi odgojila mnogo svetnikov? Ali ne veste za Frančiška Saleškega, Frančiška Ksavera, Karola Boromeja, Vincenca Pavljanskega, Alfonza in mnogo drugih, ki so nedavno živeli na tem svetu? Tudi sedaj še ožlahnuje in posvečuje katoliška vera vse tiste, ki si jo globoko zasadijo v serce, in po njej ravnajo svoje življenje. Bodimo, mili bratje, pravi katoličani, le eno, dve leti živimo po njenih zapovedih, pa hočemo to, kar sem rekel, skusiti tudi sami na sebi, ker hočemo biti boljši in pobožniši, pa

2. tudi srečniši. Katoliška vera človeka ne samo posvečuje, ampak tudi osrečuje, in to v tolikej meri, kakor nobena druga vera ne. Iz tega zopet vidimo, da je katoliška vera boljša, kakor ktera koli druga. Ona človeku gotovo daje vsega, kar mu je potreba v življenju in v smertnej uri, da si umiri in vpokoji svojo dušo, potolaži in razveseli serce svoje. Pravim: v katoliškej cerkvi more si vsak

a) vmiriti in vpokojiti svojo dušo. Ali ni mar tako? Ali ne more vsak katoliške vere se deržati z vso dušo in brez vsake skerbi in vsakega strahu, ker ve, da ona nam ni dana od kakega človeka, temuč od Boga samega. Katoličan ne veruje temu ali unemu človeku, ampak veruje, nezmotljivi cerkvi, ktera je prava, od Boga ustanovljena, nezmotljiva učiteljica Božje resnice. Katoliško cerkev je ustanovil Jezus, sin Božji; in zato ni treba se ti bati, da bodeš zablodil, ako se nje deržiš. Njej obeta Jezus sv. Duha, obeta, da bode ž njó vse dni do konca sveta; in zato se ni bati, da bi se kedaj spačil ali zmotil njen nauk, da bi mogli protivniki zatreti to sv. vero. Toliko nam ne more nobena druga vera vmiriti in vpokojiti naše duše; kajti vse vere, ki so s časom navstale, imajo svoj začetek od tega ali unega človeka, — človek se pa vsak zmotiti more; zatoj nikdo, ki se derži človeške vere, ni prepričan, da ima pravo vero in resnico. Nobena človeška vera ne more človeka pomiriti in vpokojiti.

Nobena vera ne more človeku

b) serca bolje potolažiti in razveseliti, kakor katoliška. Pokažite mi samo eno resnico naše svete vere, o kateri se ne bi moglo reči, da človeku tolaži in razveseljuje serce. Ne dopušča mi čas, pretresati z vami resnico za resnico naše svete vere, ali nekaj hočem vendar le reči. Kedar vam, ljubljeni bratje v Jezusu, nemila smert ugrabi očeta ali mater, brata ali sestro, dete, prijatelja, za katere veste, da niso bili kar brez vsakega greha, o kolika je tolažba vašemu razjokanemu sercu, kedar pomislite, da so vaši dragi v rokah preusmiljenega Boga, in da bodejo prej ali kasneje prišli v sv. nebesa. Ako bi ne bilo vic, ali ne bi vam od strahu trepetala duša nad strahovito osodo vaših milih rajnih, kedar bi pomislili, da niso mogli koj priti v sv. nebesa, v katere, po spričevanju sv. pisma, nič nečistega priti ne more? In kako vam se razveseli duša, kedar se očistite v kopelji svete spovedi? In kaj naj rečem o presvetem obhajilu! Morete li kje drugod tako serčno in tesno se družiti z Bogom in svojim Zveličarjem, kakor v katoliškej cerkvi, kjer ta presveti zakrament ni samo spomin in znamenje, podoba ali prilika, ampak pravo živo Jezusovo telo, prava in živa Jezusova kri? Molčimo o presvetej daritvi novega zakona, o sv. maši, nič nočem o tem govoriti, kako nevsahljiv studenec najslajših radost in milost vsak dan izvira iz nje tisočim pravovernih in bogoljubnih duš; ampak rečem samo to, kedar vam napoči zadnja ura, takrat še le bodele jasno videli, takrat se bodele prepričali, da je prav imel tisti, ki je rekel, da je v katoliškej veri dobro umreti. In zato, mili bratje, ni se še nikoli prigodilo, da bi si bil kedaj kateri katoličan na smertnej postelji zaželel odreči se katoliškej veri, ter prestopiti na ktero drugo. Nasprotno pa imamo dovolj izgledov, da so drugoverci, da si zagotové zveličanje svoje duše, na smertnej postelji zaželeli umreti v katoliškej veri. Takrat še le so se jim oči odperle, takrat še le so se prepričali, da je katoliška cerkev pravi Jezusov ovčnjak. Ni drugač, mili moji! ker je vera, katero uči katoliška cerkev, bolja kakor kterakoli druga vera. Katoliška cerkev pa je tudi zato pravi Jezusov ovčnjak, ker je sam Bog poterdil, da je njena vera prava njegova vera; o tem pa v drugem delu.

II. del.

Sam Bog je poterdil in spričal, da je katoliška vera njegova vera; in s tim je dokazano čisto jasno, da je katoliška cerkev pravi njegov ovčnjak. In to je poterdil Bog

1. s svojo sveto besedo. Sveta božja beseda je shranjena v bukvah, katere se imenujejo sv. pismo. To sveto pismo hrani v sebi besedo Božjo, in jasno priča, da je Jezus na skali vtemeljil svojo cerkev. Ona priča, da je sin Božji katoliškej cerkvi obetal posebno varstvo in brambo, da bode ž njo do konca sveta, in da jej bode poslal sv. Duha, ki jo bode učil vse resnice. Sveto pismo priča, da

so vsi tisti stopili v katoliško cerkev, ki so se odrekli ajdovske veri in dali se kerstiti. To sveto pismo, čeravno priča, samo o sebi, da ne zapopada vsega, kar je učil Jezus, in kar so oznanovali aposteljni: vendar le govori in priča o vsakem nauku katoliške vere. Res je, da v sv. pismu ni tiste besede, s katero se zaznamenuje ta ali uni nauk katoliške cerkve; če pa tudi ni v njem besede, vendar je pa sv. pismu tista stvar, katero naznanuje beseda. Tako n. pr.: ni v sv. pismu besede: „vice;“ pa vendar se o njih govori tako, da se more sklepati, da so vice. V sv. pismu se govori o ječi, iz ktere ne izide nihče, dokler ne spleča vsega dolga do zadnjega vinarja, govori se o grehah, ki se tam na enem svetu odpuščajo, in o ko-ljenih, ki se tam priklanjajo na slavo gospod Bogu. Ravno tako se ne nahaja v sv. pismu beseda: „Trojica“, to je ime, katero dajemo vsem trem Božjim osebam ali peršonom skupaj; pa vendar se v njem govori tako, da se vsakdo lahko prepriča o tej presvetej skrivnosti. Ali dosti o tem; iz vsakega katekizma se morete prepričati, bratje mili, da ga ni članka naše vere, ki se ne bi opiral na sv. pismo; in iz tega je jasno, da priča sv. pismo za katoliško vero. Sv. pismo pa hrani v sebi resnično besedo Božjo; iz tega toraj vidite, da je sam Bog poterdil s svojo besedo, da je katoliška vera prava njegova vera. Ravno to je spričal in poterdil Bog tudi

2. z brezštevlnimi čudeži? Včlovečeni sin Božji je storil mnogo čudežev; on je ozdravljaj mnogo bolnikov z eno samo besedo, pa tudi mertve je oživljaj; njegovej besedi so se pokorili vsi življi ali elementi in tudi brezživotne stvari: zemlja, veter, morje in tudi hudobni duhovi. Tudi njegovi aposteljni so delali čudeže, ali delali so jih z njegovo močjo, in v njegovem imenu; oni so izganjali hudiče, govorili nove jezike, bolne ozdravljali, pa tudi mertve oživljali. In zakaj je Jezus delal čudeže, in zakaj so jih delali aposteljni v njegovem imenu? Odgovorite mi sami, mili bratje, ali ne zato, da poterdijo kot pravo vero Božjo tisto vero, katero so oznanovali? In sedaj vas zopet vprašam, ktera je ta vera, katero so oni oznanovali, in s čudeži poterjevali? Morda so to tiste različne vere, kterih še tedaj bilo ni, in ki so še le s časoma navstale, ki so se pokazale še le v 16. stoletju in kesneje? Ne ne, mili bratje! Ti čudeži so se godili samo zavoljo one vere, ki je takrat edina bila na svetu, in to je bila katoliška vera. Ali pa mar mislite, da je Bog samo s početkom cerkve s čudeži poterdoval, da je resnična katoliška vera? To je on tudi kesneje delal, delal v vsakem stoletju. Ako bi mi dopuščal čas, mogel bi vam to dokazati iz letopisov vseh stoletij, mogel bi se sklicevati na sv. Janeza Nepomučana, čegar jezik je ohranil Bog od gnjilobe več stoletij: ali navesti vam hočem le še en izgleđ. Kralj Kariarik, ki je v 6. stoletju gospodoval enej strani Španjske dežele, sprejme krivi arijski nauk. On je imel sina, ki mu je že delj čas zelo bolehal. Zastonj je bil ves trud najumetnejših in najglasovitejših zdravnikov. Sin kraljevič

je vedno bolj in bolj ginil in bližal se smerti. Ravno v tistej dobi zdelo se je gospod Bogu primerno, slaviti pred svetom sv. Martina z mnogoterimi čudeži na njegovem grobu. Omenil je bil nekdo žalostnemu očetu, da bi morda mogel tudi njegov sin ozdraveti po prošnji tega svetnika. Kralj pošlje koj dragocenih darov na grob sv. Martina; ali ne ozdravi mu sin, in tudi boljši mu ne prihaja. Zdaj pa domisli se kralj, da ga morda zato Bog ne usliši, ker je bil prestopil na krivo vero in se odcepil od katoliške cerkve; in zato očitno izreče, ako se Bog usmili sina, ter mu po prošnji sv. Martina prejšnje zdravje poverne, da hoče to priznati kot dokaz, da je katoliška vera prava in resnična ter poverniti se v naročje katoliške cerkve. Na to je poslal kralj druge poslanca na grob sv. Martina. Ti so zopet molili za kraljeviča; in glej preden so se oni povernili domu, na čudo vsemu narodu in vsem zdravnikom je kraljevič nenadama ozdravel. Glejte, tako je Bog proslavil svojega ljubljenca sv. Martina, in nikdar ne bi končal, ko bi vam hotel pripovedovati, kaj vse je storil Bog, da poterdi in spriča, da je katoliška cerkev prava njegova cerkev. Ta cerkev je, o kateri se more reči to, kar je rekel nekdanj Gamaliel judovskim poglavarjem: „To delo, ako je človeško, razpasti hoče samo po sebi; ako je pa Božje, ne bote mogli razdreti ga.“ (Djan. ap. 5, 38.) Ravno to pa je

3. tretje spričevanje, s katerim je Bog poterdil, da je katoliška vera prava njegova vera, namreč: da katoliška cerkev obstoji. Bilo je prelepih in premožnih mest; pa glej, ni jih več! Bilo je močnih kraljestev in carstev; ni jih več! Bilo je vrlo mnogo različnih ver, ki so se pokazale na svetu; pa glej, ni jih več: nepremakljivo pa stoji katoliška vera, in se srečno v bran stavi vsem silnim burjam in viharjem. Ona obstoji že osemnajst sto let, in bode obstala do konca sveta. Ona se je morala pogostoma boriti s silnimi sovražniki, svet in pekel sta se vzdigovala kedaj pa kedaj proti njej, pa je vendar nista premagala. V lastnem njenem naročju so se izlegli taki, ki so sejali krive nauke, in napravili cerkvi velikih razporov; pa glej, šli so v večnost vsi krivoverci, in naposled je vsehnilo, in samo po sebi se zgubilo tisto seme, katero so bili oni posejali. Ah, koliko preganjanja so terpeli kristijani, kako so morali kri prelivati, da, tudi življenje dajati! Nu, kakor se drevo, čim huje ga veter maha in trese, tim globokejši in čvrsteje vkorenini; in čim silnejši piš piše, tim dalje mu raznese seme, tako se je tudi katoliška cerkev vterdovala in širila tim bolj, čim bolj so jo preganjali. Iz vsakega preganjanja je posijala mnogo bolj lepa, bolj čvrsta in slavna, in tako vselej poterdovala besede Gospodove, da je „ne bodo premagale peklenske moči“. Pogostokrat je bila ona v stiskah, ter so mislili sinovi tega sveta, da je že djano po njej, ter so s strahom in trepetom vpili tudi njeni sinovi: „Gospod poginili smo!“ pa glej, vstal je Gospod, zapovedal vetru in morju, in ni propadla Petrova ladija, — sveta katoliška cerkev!

Ali ne vidite tu očitvidno pomoč in brambo Božjo? Ali ni res, da moramo, če premislimo vse to, radostno vsklikniti: „Tu je perst Božji“!

Sklep.

In zato, dragi bratje, ne prašajte, kje je pravi Jezusov ovčnjak, tisti ovčnjak namreč, o katerem govori sin Božji v današnjem sv. evangeliju. Sveta katoliška cerkev je pravi Jezusov ovčnjak; katoliška cerkev velim, za katero so prelili svojo kri vsi tisti, ktere je spoznal sin Božji, da so vredni mučeniške krone; ktero so oznanovali aposteljni in sveti očetje, za katero so kri prelivali mučenci, bojevali se spoznavalci; katoliška cerkev velim, ktero je poveličeval Bog z mnogimi čudeži, katoliška cerkev, ona je edini pravi Jezusov ovčnjak. Katoliška cerkev je edina prava Jezusova nevesta; edina cerkev, kterej je izročil in zaupal Jezus vse blago svoje ljubezni in dobrote; je edina Noetova barka, edini Petrov čoln, v katerem more človek varno se prepeljati iz tega življenja v neskončno večnost. Vi, mili moji, morete biti skoz in skoz zagotovljeni in prepričani, da ste v pravem Jezusovem ovčnjaku, da ste ovčice, o kterih govori Jezus v današnjem sv. evangeliju, da ga spoznajo, in da slušajo glas njegov. In zato blagor vam, ker ste v pravem tem ovčnjaku! Ali pa tudi spoznate to veliko dobroto in srečo? Ali pomagata kaj, da se ta sv. cerkev razširja? Glejmo dobro, bratje v Jezusu, da grešno ne živimo in tako v smeh ne stavimo svoje vere, živimo tako, da tudi tisti, ki niso z nami, vidijo naše dela ter se prepričajo, da je naša vera gotovo dobra, blagovita, sveta in zveličavna. Največ pa od Božje milosti zavisi, da pošteno, kerščansko in Bogu dopadljivo živimo; zato tebe, Božji pastir ponižno prosimo, poživi nas s svojo milostjo, in daj nam tako živeti, kakor je tebi milo in drago! Amen.

Pridiga za III. povelikonočno nedeljo.

(Pravičnim se žalost v veselje spreoberne.)

„Vi boste žalovali, ali vaša žalost se bode obrnila v veselje.“ Jan 16, 20.

Vvod.

Vedel je to Jezus, premili naš Zveličar, vedel dobro, da bodo zelo žalovali njegovi aposteljni in učenci zavoljo njegovega britkega terpljenja in smerti; vedel je, da bodo zdihovali in jokali, ko bodo videli, kako jim premilega Gospoda neusmiljeno bičajo, s ternjem

kronajo, na križ razpenjajo in pribijajo. Da jih tedaj potolaži, da jim odleže pri sercu, dejal jim je, da ne bode ostal v grobu, ampak da bo vstal živ iz groba, da bode poveličan, in da ga bodo zopet videli; in da takrat bode konec njih žalosti in joku: „Vi bote žalovali, ali vasa žalost se bode v veselje obrnila“. In gotovo se je zgodilo tako, kakor je to že naprej vedel in prerokoval Jezus. Žalovali in jokali so Jezusovi učenci, ko jim je premili učenik dospel v brezbožne roke sovražnikov; jokali in žalovali so, ko je moral okrutne smerti umreti. Ah, silna, silna žalost jih je napadla, ali ta žalost se jim je obrnila kmalo v preveliko veselje! Ó kako se jim je vžadovalo serce, ko so zopet zagledali iz temnega groba vstalega Gospoda svojega! Kako so se radovali, ko jim je zopet oživil tisti, kterega je toliko ljubilo in milovalo njihovo serce!

Postoj ti, duša kerščanska, pa sama sebe ogleduj! Glej, tako se tudi tebi pogostoma godi, da se razžalostiš; ali tudi tvoja žalost se hoče obrniti v veselje. Ni drugače! Pobožne in bogoljubne ljudi zadevajo na tem svetu vsakoverstne težave in grenkosti, ali iz tega britkega keliha jim izvira sladko veselje in tolažba, in na tem bodljivem ternju rasto miloduhteče cvetlice, iz britke tuge in žalosti izvira jim sladkost in milina, iz različnih nesreč in težav cvetó jim sreča in radost. Tudi dan danes še veljajo pravičnim Jezusove besede: „Vi bote žalovali, ali vaša žalost se bode obrnila v veselje.“ Tudi dan danes še tolaži s temi premilimi besedami naš Zveličar vse dobre in bogoljubne duše, ki morajo na tem svetu za njega, za resnico in pravico prenašati dokaj neprijetnega: tolaži jih s tem, da jih bode minulo žalovanje, in da se bode njihova žalost obrnila v veselje. Sladko to obetanje Jezusovo sprejmimo danes tudi mi v serce, premili bratje! V ta cilj in konec vam hočem danes razložiti, da se pravičnemu žalost vsikdar v veselje preobrača.

Morda je kdo tu med nami, kteremu težka žalost mori ubogo serce. O pristopi sem bliže, bratec mili, pa se utolaži s tim, da se ti bode vse terpljenje in žalost, ktero terpiš nedolžen, obrnilo v veselje. Bog na višavah pa naj razsveti mene in vas s svojo milostjo, ker vam bodem govoril v imenu Njegovem.

Razlaga.

Kdor noče se ravnati po svetu, kdor se v vsem derži Božje postave, kdor po tej postavi ravna vse svoje misli, želje in dela, kdor hoče živeti po Božjej volji: njega svet navadno merzi, ter se mora boriti in vojskovati z mnogimi sitnostmi. Do sedaj še ni noben človek šel iz tega sveta, ki ne bi bil okusil nič hudega in neprijetnega. Pripovedujejo letopisci vseh narodov in vseh časov, da je malokteri pošten človek živel na tem svetu brez preganjanja in nasprotnosti; le so preganjali ga hudobni ljudje, pa so begale in

morile ga kake druge nadloge in nesreče. In ali ne poterduje tega tudi naša lastna skušnja? Ah, marsikdo med nami tu je to poskusil sam na sebi! Marsikdo med nami je že dosedaj preterpel nedolžno mnogo grenkosti in žalosti, mnogo terpljenja in težav, marsikdo pa morda terpi še tudi dan danes. Nočem tu naštevati vseh grenkosti, težav in terpljenja, pod katerih bremenom mnogokrat milo ječi in vzdihla človeško serce; ah okusili ste jih sami; in zato niso vam nepoznane človeške nesreče in nevolje! Kogar Bog ljubi, njega tudi tepe; in je zato rekel kraljevi prerok: „Mnogo nadlog zadeva pravične“, (Psal. 33, 20.) in sv. apostelj Pavel dodaja: „Kteri bodo hoteli pobožno živeti v Jezusu Kristusu, prenašali bodo mnogo nasprotovanja.“ Ah, ni drugače, mili moji! Zvestega služabnika Božjega, človeka pravičnega čakajo na tem svetu mnoge neprijetnosti in zopernosti, težko terpljenje, tuga in žalost.

Jaz pa pravim, da se pravičnemu vsaka žalost oberne v veselje. S tim hočem reči: Naj bi človek pravični na tem svetu terpel kar mu drago in kakor mu drago; vendar bode s časoma minula ga žalost in terpljenje, ter bode prejel primerno plačilo. Bog sveti, ti ne bi bil pravičen, ne bi bil dober, ako bi dal tistemu, ki te ljubi, vedno terpeti in težave prenašati. Ali morebiti ti večna in neskončna ljubezen in dobrotà, ti predobri Oče, veselje imaš nad našimi solzami, nad našo tugo in žalostjo? Ali si mar nas vstvaril v serdu svojem, ter hočeš, da vedno terpimo, vedno jokamo? Omolkni bogokletni jezik, — ne grajaj gospoda svojega Boga! Ne grajaj Boga, ki je čista ljubezen, kogar dobroti ni konca ne kraja! Bog, ki je predober in preusmiljen, Bog, ki nam je oče, noče da bi bili mi v žalosti in grenkosti, njemu niso ljube naše kervave solze. On dopušča sicer, da nas zadeva kaka nejevolja ali nadloga, ali nas ne zapusti. On večkrat dopušča, da jokamo, ali to dopušča nam za dobro, nam za zveličanje. On vé, kaj je dobro za nas, in zato, kedar nas skuša, nas v ognju poskušnje očisti, v dobrem poterdi in posveti; in kedar že noče več, da bi še dalje terpeli, hitro nam priteče na pomoč, zaceli rane, v razjokano serce nalije olja tolažbe, ter nam černo žalost oberne v sladko radost.

(Dalje prihodnjič.)

Govor za véliki petek.

„Zadnje besede našega Gospoda in zveličarja, Jezusa Kristusa.“

Poleg Matevža, Lukeža in Janeza.

V v o d.

Bil je ravno petek pred judovsko veliko nočjo, ko je silno vpitje, kričanje in hrup nastal po ulicah jeruzalemskega mesta.

Strahovito in grozovito je to slišati in videti! Glej, nekoga peljejo! Kdo je ta, ki ga peljejo? Ni ga mogoče spoznati, tako je ranjen in okervljen po telesu. Čedalje bolj raste množica ljudi, čedalje več kričanje se vzdiguje, vse dere iz mesta na bližnjo goro. Pod težkim križem omaguje, se spodtika in pada, ter pot s kervjo škropí on, ki ga peljejo kot največega hudodelca, in ga še na smertnem potu zaničujejo in zasmehujejo. Nazadnje prispé vsa truma z obsojencem na pripravljeno mesto. Tu ga veržejo na križ, na kateri mu pribijejo roke in noge, potem pa križ postavijo na viš in vterdijo v zemljo. In že visí obsojenec na križu, visí med dvema razbojnikoma, ki sta bila ž njim ob enem križana.

Kdo pa je ta, ki v sredi visí na križu? Kje ste vi bromovi, slepi, gluhi, gobovi, od mrtvih obujeni, kje ste vi vsi, katerim je pomagal ali na duši ali na telesu, kje ste? Kje ste ostali? Stopite sem, pa nam povejte, kdo je ta, ki visí na križu? Ali ga morda ne poznate več? Poglejte vendar te kervave roke, ali niso ravno tiste roke, ki so vas blagoslovljale in dobro vam delale? Poglejte te z žebлом na križ pribite noge; ali niso tiste noge, ki so se tolikokrat trudile za naše zveličanje? Poglejte te s kervijo zalite oči, iz katerih je sijala ljubezen do vas in do Očeta v nebesih? Ali ni on tisti, na ktereга je naložil Gospod krivice naše, ki je bil ranjen zavoljo naših grehov, in potert zavoljo naših hudobij, in s kogar ranami smo bili mi ozdravljeni, kakor je že davnaj prerokoval prerok Izaija. Ali ni ta naš preljubi prijatelj in oče, naš Gospod in Zveličar, edinorojeni sin živega Boga, ki je terpel in umerl zato, da nas je pomiril s svojim nebeškim Očetom? Da res, ta je Jezus, ki se danes na križnem lesu daruje za nas svojemu Očetu. In jaz bi vam govoril danes! Sem jaz mar terji, kakor so bile one skale, ki so danes pokale? Sem mar močnejši, kakor zemlja, ki se je danes tresla? Sem mar manj občutljiv, kakor solnce, ki je danes kot na žalost merknilo? Jaz tedaj naj bi vam pridigoval danes? S pomočjo tvojo, križani, pa vendar vsegamogočni Jezus, hočem to storiti. S pomočjo tvojo hočem razlagati poslednje besede tvojega zemeljskega življenja. Ne bom pripovedoval, kaj si preterpel, kajti tega noben človeški jezik izreči ne more; ampak pripovedovati hočem samo, kaj si govoril, preden si izdihnil svojo dušo. Pojdimo tedaj, odrešenci Jezusovi, pojdimo v duhu na goro Kalvarijo, in poslušajmo poslednje besede našega gospoda in zveličarja Jezusa Kristusa.

Ti pa, terpeči Jezus, dodeli nam milost, da nikdar ne pozabimo tvojih poslednjih besedi. Kajti one so nam poslednja oporočka, ki si jo nam zapustil!

Razlaga.

Od enega svojega učenca izdan, od drugega zatajen, od ostalih zapuščen, od sovražnikov obdan, krivo zatožen, krivično obsojen, ne-

usmiljeno stopen, s ternjem kronan in opljuvan, je bil Jezus nazadnje pribit na križ. Na njem je moral umreti britke smerti! Ne bi bilo tedaj čudo, ko bi se bile one usta, ki so vedno samo blagoslovljale, takrat se odperle, ter preklele svoje sovražnike. In res je odperl umirajoči Jezus svoje usta, in pregovoril prvo besedo s križa.

1. Ne daleč od križa stoji ljuba in sveta mati njegova, stoji z njegovim ljubim učencem Janezom. Oh, vtolaži se dobra mati, vtolaži se Janez, ljubljeneč Gospodov; sin in gospod vajin se hoče z vama posloviti! Pa kaj vidim? Umirajoči Jezus ne obrača svojih oči ne k preljubej materi, ne k Janezu, svojemu ljubljencu. Okoli križa stoji množica ljudstva, kteremu je serce terje kot kamen. Stojé tudi tisti, ki so ga krivo tožili, in krivično na smert obsojili; stojé tudi rabeljni in sovražniki njegovi, kterim se čisto nič ne smili, kteri ga še na križu ne pusté pri pokoju. Njim vendar ne bo prve besede spregovoril? Pač, ravno njim, verne duše kersčanske! Bo morebiti poklical nebesa na maščevanje proti njim? Morebiti bode preklel svoje sovražnike? Nikakor ne; ampak on prosi svojega Očeta, naj jim odpusti! „Oče, odpusti jim, saj ne vejo, kaj delajo!“ dejal je Jezus; in to je bila njegova prva beseda na križu.

Sedaj bi želel, da bi bili tu vsi tisti, ki redé v sercu jezo in sovraštvo proti bližnjemu. Rekel bi jim: Učite se od sina Božjega odpuščati sovražnikom! Vidite, Bog odpušča, vi pa nočete odpuščati! Jezus molí za svoje sovražnike, zagovarja svoje rabeljne; kaj pa vi? Vi bi radi, ko bi mogli pogubiti svojega sovražnika. On odpušča neizmerno krivico, vi pa nočete odpustiti majhine krivice. On, Bog in Gospod, odpušča svojim stvarcem, vi pa nočete odpustiti svojemu bratu, s kterim ste skoraj v vsem enaki. Za vas je bila zastonj prelita kri Jezusova! tako bi jim dejal. Stran tedaj, odstopite od križa Jezusovega! Za vas ni tu zveličanja, vam današnji dan, ki je prinesel odrešenje, odpuščanje in zveličanje vsem ljudem, ne donaša nobenega dobička!

2. Dokler je Jezus molil za svoje sovražnike, delili so vojaki njegovo obleko in vadjali za-njo, čegava bode. Ljudstvo pa in poglavarji duhovski, so se hrohotali, in se mu spakovali rekoč: „Drugim je pomagal, sedaj naj pomaga sam sebi!“ In tudi eden razbojnikov, ki sta bila ob enem z njim križana, se mu je spakoval rekoč: „Ako si Kristus, pomagaj sam sebi in nama. Za to pa je posvaril ga drugi razbojnik rekoč: „Ali se tudi ti nič ne bojiš Boga? Midva sva zaslužila, kar terpiva, ta pa ni nič hudega storil.“ In oberne se skesan k Jezusu, ter mu reče: „Gospod spomni se me, kedar prideš v svoje kraljestvo!“ Dizma, kakošna luč te je razsvetlila? Kdo ti je povedal, da je ta, ki zraven tebe na križu visi, tvoj Gospod in Zveličar? Bratje ljubi, to je storila vsegamogočna milost Božja! Dizma jej je odperl serce, dragovoljno sprejel jo, in

zato se mu je um razsvetlil, in serce omečilo, ter je zaslišal iz ust Jezusovih vesele besede: „Resnično ti povem, še danes boš z menó v raju! In to je bila druga beseda na križu umirajočega Jezusa.

Postoj tu, duša kerščanska, pa premisli neskončno usmiljenje Božje. Razbojniku odpušča Jezus, razbojniku odpira vrata nebeškega kraljestva. O sini Adamovi, tudi vam, tudi vam jih hoče odpreti, ako se s skesanim srcem obrnete k Njemu. Kje ste tedaj ve zgubljene ovce, kje ste, da vas zberem tu pod križem Jezusovim? Ah, pritecite sem vsi, ki ste obloženi z grehi; tu si bodeite vpokojili dušo! Pritecite k svojemu pastirju zgubljene ovce; glejte, odperta vam je njegova ljubezen in usmiljenje! Pritecite in poklekните pred njegov križ, obtožite se svojih grehov pred njegovim namestnikom, prosite odpuščanja, obetajte poboljšanje, delajte pokoro; in Jezus vas bo sprejel v milost, kakor Dizmasa, odpustil vam bo grehe, ter vas pripeljal v rajsko srečo. Ah, ne odbijajte od sebe milosti Božje! „Ali more kdo biti tako brezbožen, da se ne bi pokoril te dni“? praša tu sveti oče Bernard. Delajmo tedaj, bratje in sestre v Jezusu, delajmo pokoro, pa bomo tako odšli jezi Božjej!

3. Nu, ali je Jezus, ki se je spomnil svojih sovražnikov in razbojnika, morda pozabil svoje ljube matere? Ali morda je ni bilo tu? Ah, ah!

Mati žalostna je stala
Zraven križa se jokala,
Ko na njem je visel Sin!

Dušo njeno, ki zdihuje,
V britkej žalosti tuguje,
Meč prebada bolečin.

O mati preblaga, zakaj si semkaj prišla? Zakaj se raje nisi kje skrila, da te ne vidi oko umirajočega Sina? Ali ne veš, da bo tim teže in z večim trpljenjem in hujšo bolečino umiral, čim bolj poterto in žalostno tebe zagleda? Ali ne čudim se ti mati, da si tukaj! Dobra mati ne zapušča svojega deteta tudi ob smertnej uri. Tu je na križu vse tisto, kar je tebi ljubo in drago; ali je tedaj mogoče, da bi ti kje drugej bila, kakor tu? Ah prežalostno serce materinsko, kaj vse moraš tu terpeti! Jaz molčim, manjka mi besedi; tvoje žalosti, uboga mati, ne morem popisati. Samo ve, matere, ve ljubeznjive matere, samo ve morate občutiti to britko žalost, to černo tugo. Ti pa Sin, med vsemi najboljši in najzvestejši, ali si mogel gledati jokajočo mater, pa je ne omilovati? Bratje ljubi, ni mogel! In zato, da bi jo potolažil, rekel jej je: „Žena, glej svojega sina!“ Ne čudite se temu, da je Jezus na Križu svojo drago mater imenoval s tim navadnim imenom: „Žena.“ Ta beseda v jutrovih jezikih pomenja to, kar „mati“; in Jezus ni hotel Marije imenovati tu svoje matere zato, da ne bi razdražil proti njej divjih sovražnikov, ter jej tako napravil očitno nevarnost. Rekel je tedaj: Žena, glej svojega sina! In poleg nje stoječemu učencu pa je rekel: „Glej svojega mater!“ Kakor da je rekel: Janez,

moj ljubljeneec, bodi od sedaj sin moje mater; in ti predraga mati, sprejmi Janeza za sina! To je bila tretja beseda na križu umirajočega Jezusa.

Tu se učite vi, sinovi in hčere, kako se morate obnašati do svojih starišev. Spoštuj svojega očeta in svojo mater, zapovedal je Bog z gromovitim glasom na gori Sinaj, in se še tudi sedaj grozi s prekletstvom takim otrokom, ki nočejo ljubiti svojih starišev. Ali žalibog ne marajo zato naši otroci! Oni dobro vedó, — kajti to terdi sveto pismo, — da oko, ki zasmehuje očeta ali mater, naj izključejo krokarji, in požró mladi orli. Pa vendar naši otroci pogosto s pisanim očesom gledajo svoje stariše. Dobro vejo naši sinovi in hčere, — kajti to terdi sveto pismo, — da je preklet, ki ne spoštuje svojga očeta in matere. Pa vendar se mnogi in mnoge sramujejo očeta in svoje matere, ter jih s pisanim očesom gledajo. Dobro vejo naši sinovi in hčere, — kajti to terdi sv. pismo, — da kar se dá starišem, tisto ne bo pozabljeno. Pa vendar ah kaj vidim? Pogledjte, tam se mota od praga do praga s palico podpert, od starosti zgerbljen, s hudim pomanjkanjem in nadlogo se boreči starček, da si izprosi živeža pri usmiljenih ljudeh. Kdo pa je ta? Oče je, katerega pravi sin, prava hči ne terpi v svojej hiši, in mora prositi, ker ga sin in hči nočeta oskerbljevati. O gadji zarod, zarod hudoben in nehvaležen, ali ne veš, s koliko bolečino te je porodila tvoja mati, s koliko skerbijo te je odrejal tvoj oče? Ali ne veš, kdo te je pestoval in varoval noč in dan, kdo oblačil tvoje golo telo, kdo ti je pridobival potrebni živež? Zate so neutrudljivo delali tvoji stariši, za-té so oni storili vse, ti pa za-nje malo ali čisto nič! O dete nehvaležno, tu pod križem umirajočega Gospoda te prašam: Ali se res ne bojiš Boga? Gorjé tebi, ako se ne poboljšaš! Solze tvojih starišev te bodo enkrat kot neugasljiv ogenj žgale, njih zdihovanje in jok pa bo priklical iz nebes na-te jezo Božjo in maščevanje, in ti ne boš dočakal blagoslova Božjega, ne dolgega življenja tu na zemlji.

4. Ali povernimo se nazaj k umirajočemu Jezusu! Videl je Jezus, da je mati Marija zapuščena od vseh; pa tudi to je zapazil, da tudi on je zapuščen od vseh; in to je naredilo neznansko žalost njegovej duši. Ne čudite se temu ljubi bratje, da je Jezus bil zapuščen od vseh; kajti on ni umiral kot Gospod večne slave, ne kot večni Sin večnega Očeta, ampak kot človek, ki je moral preterpeti kaznen za naše grehe. Hotel je Oče nebeški, da on zadosti njegovej pravici; in zato je odvernili od njega svoje obličje, in dal mu terpeti kot svojemu največjemu sovražniku. Tako zapuščen je Jezus zaklical: „Moj Bog, moj Bog, za kaj si me zapustil.“ To je bila četrta beseda na križu umirajočega Jezusa.

Eli, Eli lama sabakhani! kakor da je rekel: Glejte ljudje, kaj za vas terpim! Ne samo, da umiram za vas z grozno smertjo, z bitko smertjo, ampak sem tudi od vseh zapuščen. Jo-

žefa je rešil moj Oče iz ječe, Davida iz rok Goliatovih, Jona iz trebuha grozno velike ribe, tri mladeniče iz razbeljene peči, Daniela iz jame levske; mene samo noče se usmiliti, na-me samo je pozabil, in sicer zato, da bode vam pomagano!

Tu se, bratje, učimo od Jezusa prenašati poterpežljivo vse križe in težave. Pomislite, kolika je to milost, da smo vredni z Jezusom terpeti ob enem! Prenašajmo tedaj dragevolje male nasprotnosti, ki nas zadevajo tu na zemlji. Kratkoterpeča je ta borba, za katero nas čaka večno plačilo. Kedar nas zadene kaj hudega, pomislimo na svojega Gospoda, kolike bolečine in terpljenje je On terpel, in s kako grozno smertjo je umiral na križu. In takrat se zatecimo pod križ njegov, gori povzdignimo svoje oči, gori k Njemu, ki je sto in stokrat več terpel, kakor mi terpimo; Njemu se potožimo, Njemu razkrijmo svoje bolečine. On nam kliče danes s križa: Učite se od mene poterpežljivosti: jaz sem preterpel več, kakor vi. Pa kaj sem hudega napravil, da so me razpeli in pribili na križ? Človek, za-te terpim; terpi tedaj tudi sam nekaj za-se in in za svoje zveličanje. Križani Jezus Kristus, mi tedaj hočemo vse poterpežljivo prenašati, in s tebo se tolažiti, kedar nas zadenejo kake nadloge in težave!

5. Že je tri ure Jezus visel na križu. Prelil je svojo kri, v neizrekljivej žeji ga zažeja. In da nam pokaže, da ni bolečine, katere ni preterpel za nas, zakliče: „Žejen sem!“ In to je bila peta beseda na križu umirajočega Gospoda.

Oče nebeški, ki nebó zagrinjaš z oblaki, ter zemljo rosiš z rodovitno roso, glej Sin tvoj, tvoj prelubi Sin žejo terpi! Namoči mu jezik z nebeško rosico, zapovej vsem vrelcem, naj potekó gori na križ k Njemu; kajti poslušaj Oče, tvoj Sin kliče: Žejen sem! Ali oh, prebogati Oče nebeški nima za svojega Sina ne kapljice vode, vsem stvarcem predobri Oče se samo svojega Sina noče usmiliti. Pomisli tu človek, kako je ostra pravica Božja. Da bi ti bil odrešen, izdal je v smert svojega Sina, kajti drugače se niso mogli izbrisati tvoji grehi. — Žejen sem! dejal je Jezus; sram te bodi, pijanec, ki si zalivaš gerlo z opojno pijačo. Jezus ni imel niti kapljice vode, da bi bil ugasil si žejo; ti pa piješ tako dolgo, da si zapiješ pamet. Žejen sem! zaklical je Jezus; potolažite se vi siromaki, ki terpite pomanjkanje in lakoto: Jezus ni imel niti kapljice vode, da bi bil ugasil si žejo. Žejen sem! zaklical je Jezus; potolažite se vi bolehní in slabotni, ki terpite hude bolečine, ki ne morete ali ne smete jesti; Jezus je cele tri ure visel na križu v hudej vročini. Žejen sem! zaklical je Jezus; o da bi tudi mi občutili žejo po pravičnosti, ter pred vsem drugim iskali kraljestva Božjega. Da! bodimo žejni po božjem kraljestvu in njegovej pravici, potem bo naše serce napojeno s svetim mirom in sladkim pokojem!

6. Mesto da Jezusu, ki ga je neizrekljiva žeja morila, dajo kako dobro, tečno pijačo, dajo mu kisa zmešanega z žolcem. In Jezus je samo okusil to grenkobo; potem pa vedoč, da je dopolnil vse, kar mu je bilo dopolniti, zakliče: „Dopolnjeno je!“ In to je bila šesta beseda na križu umirajočega Jezusa.

Dopolnjeno je, imenitne besede! Patrijarhi in preroki so želeli slišati jih, pa jih niso slišali. Teh besed so se zaveselile nebesa, vstrašil pa pekel. Te besede so prinesle blagoslov vsemu svetu. S temi besedami se je spolnilo to, kar je Bog obetal našim prvim starišem. Dovernjeno je delo odrešenja človeškega: dovernjeno je vse, kar se je moralo izvršiti po volji Očeta nebeskega. Sterta je glava starej kači, raztergan in uničen je veliki dolžni list, pomirjen je z Bogom rod človeški.

O hitimo bratje, tecimo odrešenci Jezusovi, tecimo h križu svojega odrešenika, objemajmo, poljublajmo, s solzami rosimo ta presveti les, na katerem je Sin Božji dopolnil delo našega odrešenja! In za ljubo neusmiljeno ranjenemu, za ljubo s ternjem kronanemu, za ljubo križanemu Jezusu glejmo, prizadevajmo si, da ne bi bila zastoj prelita njegova dragocena kri. Ne delajmo samo dobrih obljub in sklepov, ne obetajmo samo poboljšati se, ampak spolnujmo tudi, kar obetamo; dokončajmo, kar pričnemo! Nehajmo grešiti; nadomestimo, kar smo dobrega zamudili; popravimo, kar smo hudega storili, odmrmo svetu in grehu, in pričnimo živeti Jezusu in za Jezusa. Če to storimo, bomo tudi mi mogli reči z mirnim srcem: Dopolnjeno je! In mogli bomo tudi, kakor Jezus

7. izročiti dušo svojo v roke ljubega Boga. Jezus, kedar je vse preterpel, vse dopolnil, je še enkrat zbral vso moč, ter zavpil z močnim glasom: „Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo!“ In to je bila poslednja beseda Jezusa, na križu umirajočega; kajti ko je to izgovoril, je nagnil glavo in izdihnil dušo.

In pri tej priči se je zagrinjalo v tempeljnu pretergalo odzgoraj do tal, solnce je zatemnelo, zemlja se je tresla, skale so pokale, in grobi so se odpirali. Strahovit in grozovit je bil ta čas! Ti pregrinjalo v tempeljnu, čemu se tergaš? Ti zemlja, čemu se treseš? Čemu pokate ve terde skale? Čemu se skrivaš ti rumeno solnce? In čemu se odpirate vi temni grobovi? Ah vi žalost svojo vidljivo kažete svetu, vi žalujete zavoljo smrti svojega gospoda in stvarnika; vi govorite ljudem: Sinovi Božji, jokajte, žalujte zavoljo smrti Jezusove, kakor mi žalujemo. In za tega delj ne pričakujte od mene, verni kristijani, sedaj nikakoršnega nauka; kajti kedar žalujejo celó nežive, mertve stvari, ni mogoče se ubraniti žalosti. Poklekimo tedaj pred križ Jezusov, pa zdihujmo in žalujmo. Pojdi tedaj duša našega Zveličarja, pojdi, odidi v naročje svojega Očeta! Odpri nam tisti raj, ki nam je bil zapert. Pojdi, pa se vstopi pred sedež veličastva Božjega, ter nam izprosi odpusčanje grehov in večno zveličanje. — Ti pa duša kersčanska, povzdigni svoje

oči, ter glej križanega! Glej jagnje Božje, ki je svet rešilo greha! To je edinorojeni Sin večnega Očeta, ki je iz gole ljubezni umerl za nas grešnike. Glej, roke so razpete; videti je, kakor da želi nas vse objeti. Glej, glava mu je nagnjena; videti je, kakor da nas želi poljubiti. Glej, odperto mu je serce; videti je, kakor da bi rado nas vse sprejelo. Glej, njegove svete usta; videti je, kakor da nam kličejo s križa: Sin moj, hči moja, ali je kdo na svetu, ki te je ljubil bolj, kot jaz? O preljubi Jezus, ti ljubezen moja, ti oče moj, in vsa dobrota moja, ti si me ljubil tje do smerti, ljubil do grozovite in strahovite smerti, jaz bi pa tebe ne ljubil? Ah, poglej v moje serce! Poterto je, in ves skesan pravim: Nikdar več, nikdar več se ne bo odvernilo od tebe, ne privolilo v greh, za katerega si toliko terpel. Pomagaj mi samo s svojo milostjo, ter me silnejše pritegni k sebi. Ti si umerl za-me, in jaz hočem od danes živeti edino za-te.

Ti pa, večni Oče, ozri se na svojega edinorojenega Sina, in zavoljo njegovega zasluženja usmili se nas! Amen.

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Č. g. Urabl Fr. je dobil faro Visoka Bistrica. Č. gg. sta postavljena za provizorija: Aichholcer Franc na Zgornji Beli in Podlipnik Jan. v Železni Kapli. Šercer Ant. gre za kaplana v Železno Kaplo. Umerli so č. gg.: Linser Jož. častni korar in dekan na Zgornji Beli; Kenda Štef., fajm. v Železni Kapli; Eisele Al. fajm. v Trebinji in Lakner Jož., fajm. v St. Petru pri Takenbrunn. R. I. P.!

Ljubljanska škofija. Č. g. Jan Demšar, kapl. v Sorici, je prestavljen na Črni verh pri Idriji; č. g. Janez Parapat, kapl. v Podbrezji, gre za administr. na Vranjo peč; č. g. Kar. Hofer, kapl. v Metliki, gre za administr. v št. Jošt; č. g. Ant. Verbajs, v Štangi, za kaplana v Metliki. — Umerla sta č. gg. Jož. Marešič, na Šmarni gori 16. sveč.; Al. Šušteršič, benef. v Komendi, 20. sveč. R. I. P.

Teržaška škofija. Prestavljen je bil č. g. Jan. Mahnič, bivši duh. pomočnik v Pertljah, v Kubeč za duh. pomočnika; č. g. Jož. Fonda, bivši katehet na glavni in rečni šoli v Piranu, je imenovan kuratni korar ravno tam.